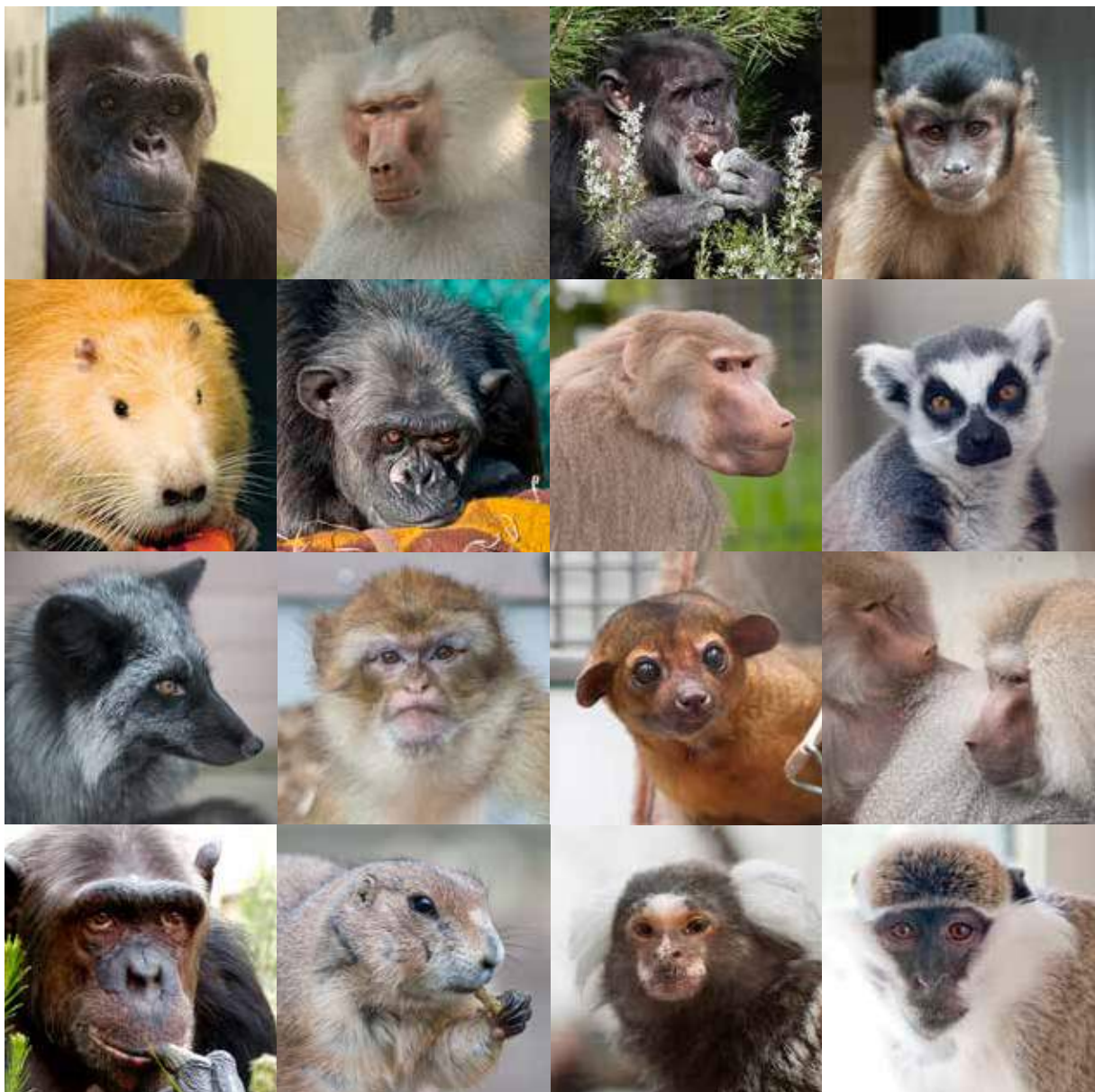

JAARVERSLAG 2014

INHOUDSOPGAVE

2014 in vogelvlucht	5
Verslag van de Raad van Toezicht	7
Bestuursverslag	13
De organisatie AAP in 2014	24
Strategie en beleid	26
Blik op de toekomst	32
Verantwoordingsverklaring	35
Het financieel verslag	38
Samenwerkingstabel	40
Vermogens- en liquiditeitsbeleid Stichting AAP	44
Jaarrekening	47
Overige gegevens	75
Exploitantiebegroting 2015	77
Meerjarenoverzicht	83
Uitleg van termen en begrippen	88

Dit jaarverslag is zakelijk en cijfermatig van opzet. Voor meer achtergronden, beeldmateriaal en persoonlijke verhalen over ons werk in 2014 verwijzen wij u graag naar het digitale jaarverslag op onze website www.aap.nl.
Alle foto's in dit jaarverslag betreffen dieren die door AAP zijn opgevangen, dan wel gebouwen of evenementen op het terrein van AAP en AAP Primadomus.

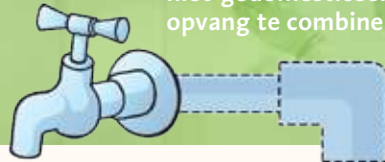
Dit jaarverslag is geprint op FSC-papier

2014 IN VOGELVLUCHT

Dierenwelzijn staat nog altijd sterk onder druk. Veel exotische dieren leiden geen dierwaardig leven en menselijk handelen is daar vaak de oorzaak van. Bij AAP verbeteren wij op een duurzame manier het welzijn van deze uitheemse, niet-gedomesticeerde dieren. Dit lukt ons door praktische opvang te combineren met wetgeving en beleid. Dweilen met de kraan dicht, noemen we dat.

WETGEVING & BELEID

Wilddieren in het circus

Vanaf 14 september 2015 behoort Nederland tot het groeiende aantal landen dat het gebruik van wilde dieren in circussen in de ban doet. Wat AAP betreft een zeer positieve ontwikkeling; wilde dieren in het circus is niet meer van deze tijd. [Zie pagina 18](#)

Nieuwe ontwikkelingen omtrent de positieflijst

Onze medewerkers reisden afgelopen jaar door heel Europa. Overal spraken we met politici om zo steun te creëren voor de positieflijst (een lijst waarop staat welke diersoorten wel en niet zijn toegestaan als huisdier). [Zie pagina 19](#)

OPVANG

AAP heeft in 2014 in totaal 279 dieren opgevangen, een record:

- 3 chimpansees
- 112 overige primaten
- 120 overige zoogdieren
- 44 overige diersoorten

[Zie pagina 20](#)

REHABILITATIE

In Almere verzorgden we in 2014 zo'n 350 dieren, en in onze Spaanse vestiging Primadomus ruim 60 primaten [Zie pagina 20](#)

HERPLAATSING

Dieren blijven slechts tijdelijk bij AAP. We zoeken een nieuw permanent thuis voor ze, waardoor er weer plek vrijkomt voor dieren die onze hulp hard nodig hebben. En met succes: op 31 december 2014 verbleven er in totaal 482 AAP-dieren bij onze herplaatspartners wereldwijd. [Zie pagina 20](#)

ONZE ACHTERBAN

Air Miles-spaarders: 109.336
 Donateurs: 60.198
 Gemiddelde bijdrage: € 55,90
 Recycleproducten: € 137.379
[Zie pagina 21](#)

IN DE MEDIA

Afgelopen jaar verscheen AAP regelmatig in de media, waarmee we onze naamsbekendheid en achterban verder konden uitbouwen. Met name voor de redding van chimpansee Linda was volop aandacht. Maar ook de 5 Java-apen uit Maleisië die stiekem meeliften op een vrachtschip, trokken veel pers. [Zie pagina 23](#)

NIEUWE SITE

In 2014 is hard gewerkt aan de realisatie van een nieuwe website, die uiteindelijk 2 december live ging. Hierbij stond gebruiksvriendelijkheid (zowel voor de bezoeker als voor AAP-medewerkers), toegankelijkheid op mobiele apparaten en moderne software centraal. [Zie pagina 23](#)

PRIMADOMUS

In Primadomus zijn we gestart met de bouw van onze opvang voor leeuwen en tijgers. En dat is hard nodig: in steeds meer landen wordt het gebruik van wilde dieren in circussen aan banden gelegd. Door een dringend tekort aan opvang voor leeuwen en tijgers, dreigen zij tussen wal en schip te belanden. [Zie pagina 22](#)

VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

Net als in 2013 hebben zich ook in 2014 weer veel ontwikkelingen voorgedaan bij AAP. Veel daarvan waren gepland, andere waren dat niet. Al die ontwikkelingen blijven elkaar snel opvolgen en vergen veel van de hele organisatie. De Raad van Toezicht is zich daar van bewust en volgt dit met grote betrokkenheid en in goed overleg.

In 2014 stond wederom nieuwbouw op het programma, zowel in Almere als in Primadomus. In Almere had de organisatie te maken met het “verblijven” in portakabins, terwijl werd gebouwd aan een facilitair centrum met daarin een centrale voedselkeuken, kleedruimte, wasserij en opslag voor de diervverzorging, een nieuwe en ruimere kantine voor alle medewerkers en een ontvangstruimte voor onze donateurs. Met deze nieuwbouw is voorlopig een einde gekomen aan de grote bouwactiviteiten in Almere en daarmee ontstaat er rust op het terrein. In Primadomus werd gestart met de bouw voor een lang gekoesterde wens van AAP: opvangfaciliteiten voor leeuwen en tijgers.

Naast deze bouwwerkzaamheden stond 2014 ook in het teken van grote successen op het vlak van wetgeving & beleid in Nederland: regelgeving omtrent het houden van exotische dieren als huisdier en het gebruik van exotische dieren in circussen. Ongekende successen waar AAP jarenlange inzet vertaald ziet in duurzame oplossingen voor een beter dierenwelzijn.

TOEZICHTHOUDENDE ROL EN DE AUDIT COMMISSIE

De Raad van Toezicht houdt toezicht op het beleid, de algemene gang van zaken in de stichting en fungeert als klankbord voor en werkgever van de directeur-bestuurder. De Raad van Toezicht krijgt de relevante informatie op basis van het Lange Termijn Plan, het jaarplan, in kwartaalrapportages en (in)formele bilaterale overleggen. Waar nodig wordt dit (op verzoek) ondersteund door een toelichting van de betrokken manager. De Raad van Toezicht is algeheel bevoegd te handelen ten aanzien van de directeur-bestuurder.

- Tot het jaarverslag van de stichting behoort de verantwoordingsverklaring van de Raad van Toezicht.
- Het toezicht strekt zich uit tot de realisatie van de doelstellingen van de stichting, toezicht op de strategie en de risico's die zijn verbonden aan de activiteiten. De Raad van Toezicht bespreekt minstens eenmaal per jaar buiten de aanwezigheid van de

directeur-bestuurder het eigen functioneren (inclusief dat van de individuele leden) en het functioneren van de directeur-bestuurder.

De Raad van Toezicht heeft een Audit Commissie ingesteld (2011) met twee eigen leden, aangevuld met één externe deskundige. De Audit Commissie heeft in 2014 tweemaal vergaderd en verslag uitgebracht aan de Raad.

- De leden van de Raad van Toezicht werken onbezoldigd. Alleen werkelijk gemaakte kosten kunnen worden gedeclareerd. Hiervan is in 2014 geen gebruik gemaakt door de leden.
- De leden van de Raad van Toezicht hebben geen zakelijke relaties met AAP. Er zijn maatregelen getroffen die belangenverstrengeling tegengaan. Deze zijn vastgelegd in de statuten van Stichting AAP.

De Raad van Toezicht heeft PwC als externe accountant aangewezen ter controle van de jaarrekening en het jaarverslag.

- PwC heeft in de interimcontrole geconcludeerd dat de interne beheersing van AAP in 2014 van een goed niveau was.
- PwC heeft een accountantsverslag opgesteld over het jaarverslag en de jaarrekening 2014 en deze toegelicht aan de Raad van Toezicht en Audit Commissie. In 2014 is op initiatief van PwC, op basis van interne roulatierichtlijnen, een andere partner aangewezen.

BEOORDELING EN EVALUATIE VAN DE ACTIVITEITEN IN RELATIE TOT DE DOELSTELLINGEN

In 2014 is AAP verder gegroeid naar een toonaangevende dierenwelzijnsorganisatie in Europa. Er is geen andere organisatie die internationaal over zoveel expertise beschikt als AAP. Dit geldt ook voor de middelen om die expertise internationaal in te zetten. Dat beweegt AAP ertoe om langzaam maar zeker die positie steviger in handen te gaan nemen. Met een aantal concrete stappen is hier in 2014 verder inhoud aan gegeven. AAP zit in een zestal Europese landen bij autoriteiten aan tafel om te spreken over een positieflijst en in Spanje is de samenwerking met autoriteiten geïntensiveerd. Daar is men bereid samen te werken en zo de illegale handel in berberapen aan te pakken.

Naam	Datum in functie RvT	Jaar aftreden	Rol en specifiek aandachtsgebied in RvT	
De heer L.P.W. (Leen) Zevenbergen	07-09-2011	2017	Voorzitter RvT Lid Audit Commissie Strategie en internationale ontwikkeling	Functie(s) CEO Solarus AB Nevenfunctie(s) – Board Member B Lab Europe – Lid RvC Kampert en Helm – Voorzitter Raad van Advies Dutch Network Group (voorheen MKB Servicedesk) – Schrijver en spreker
De heer R.J. (Roelof) van Doveren	01-01-2011 (daarvoor vanaf 01-01-2000 als bestuurslid)	2014 treedt af in maart 2015	Lid Voorzitter Audit Commissie Financiën	Functie(s) Van Doveren Finance, interim manager Nevenfunctie(s) Extern gecommiteerde Leer der Accountantscontrole aan de Vrije Universiteit
Mevrouw M.E. (Monique) de Vries	29-03-2012	2015	Lid Bedrijfsvoering, financiën	Functie(s) Zelfstandig consultant, interim manager en personal coach Nevenfunctie(s) – Lid Raad van Toezicht NHL Hogeschool – Lid Raad van Toezicht SBOH (Stichting Beroepsopleiding tot huisarts en specialist ouderengeneeskunde)
Mevrouw A.A. (Annelies) Freriks	01-01-2013	2016	Lid Juridische aangelegenheden en Dier en maatschappij	Functie(s) Advocaat ELEMENT Advocaten en hoogleraar Universiteit Utrecht, Faculteit Diergeneeskunde Nevenfunctie(s) o.a. Lid Raad voor dieren-aangelegenheden en Lid Commissie voor de milieueffectrapportage
De heer K. (Koert) Liekelema	06-09-2013	2016	Lid Organisatie-ontwikkeling en Human Resource	Functie(s) Co-owner The Better For You Company Nevenfunctie(s) –
De heer W. (Walter) Bien	16-12-2014	2017	Lid Financiën	Functie(s) Financieel directeur Boskalis Nederland Nevenfunctie(s) –

De Raad ziet duidelijk dat deze internationale en op wetgeving gerichte rol enige spanning teweegbrengt ten opzichte van de klassieke verzorgende rol, zowel in Spanje als in Nederland. Het zijn twee soorten organisaties binnen een organisatie. Of eigenlijk is het een matrix; verzorgend en inhoudelijk op de ene as en nationaal en Europees op de andere as. Hierin heeft AAP haar positionering heroverwogen en een strategie gekozen waarin een brug wordt geslagen tussen deze twee kanten van de organisatie. De uitrol van deze positionering gaat geleidelijk, bijvoorbeeld met een nieuwe website in 2014, en zal de komende jaren verder invulling krijgen. De Raad is zich ten volle bewust van de spanning die dit met zich meebrengt en geeft hier in zijn vergaderingen aandacht aan. Niet in de laatste plaats vanwege de gevolgen die deze diversificatie kan hebben op zowel interne als externe percepties. Ook het komende jaar blijft de Raad op dit vlak de vinger aan de pols houden.

De afgelopen jaren is geïnvesteerd in het kleiner maken van het gat tussen de arbeidsvoorwaarden bij AAP en de

gemiddelden op de arbeidsmarkt. Dit om de uitstroom en wervingsproblematiek van gekwalificeerd personeel te normaliseren. Omdat dit direct linkt aan de impact van AAP, heeft de Raad hier veel aandacht aan besteed. In 2014 lijkt de investering zich al terug te betalen; de uitstroom is gedaald en belangrijke vacatures zijn (sneller) ingevuld.

Door een gezamenlijk werkbezoek in 2013 aan Spanje, heeft de Raad een beeld gekregen van de mogelijkheden van en uitdagingen voor Primadomus. Toen waren de voorbereidingen voor het realiseren van opvangfaciliteiten voor leeuwen en tijgers al ingezet. De Raad is onder de indruk van de professionele wijze waarop de voorwaarden voor deze ambitie worden ingevuld, bijvoorbeeld het Spaans management dat de vergunningen in een politiek nog immer spannende situatie organiseert en de brede inzet voor een projectvoorstel aan de Nationale Postcode Loterij. Al deze voorbereidingen vallen prachtig samen. In april 2015 is het eerste gebouw klaar voor de eerste opvangactie en ook is, dankzij de teken-

ning van het bedrag van de Postcode Loterij, de financiering voor het tweede en derde gebouw dan rond. De oplevering van deze verblijven is keurig op tijd voor het verbod op het gebruik van wilde dieren in circussen in Nederland.

EVALUATIE VAN DE DIRECTEUR-BESTUURDER

Functioneren

Er vindt frequent overleg plaats tussen de voorzitter van de Raad en de directeur-bestuurder David van Gennep. Door dit frequente overleg is een permanente voortgangsevaluatie mogelijk. Formeel wordt dat eenmaal per jaar vastgelegd in een beoordelingsverslag. De Raad beoordeelt het functioneren van de directeur-bestuurder als goed tot zeer goed. Zijn betrokkenheid bij de organisatie is zeer groot en de ambities blijven groot. Er is echter altijd ruimte voor groei, zowel bij het functioneren van de directeur als bij de ontwikkeling van de organisatie zelf.

In het jaar 2014 is er een aantal zeer bijzondere resultaten behaald, waarin de directeur-bestuurder een belangrijk aandeel heeft gehad. Bijvoorbeeld bij de introductie van de positieflijst, het Nederlandse verbod op wilde dieren in circussen en het indienen van een projectvoorstel voor een extra bijdrage van de Nationale Postcode Loterij voor de opvang van leeuwen en tijgers in Primadomus.

Beoordeling nevenfunctie(s)

Directeur-bestuurder David van Gennep (in dienst sinds 1992, daarvoor actief als vrijwilliger sinds 1981) heeft als voorzitter zitting in het bestuur van de European Alliance of Rescue centres and Sanctuaries (EARS). Daarnaast is hij in 2013 toegetreden tot het bestuur van Wilde Dieren de Tent Uit, een samenwerkingsverband van dierenbeschermingsorganisaties die een beëindiging nastreven van het gebruik van wilde dieren in het circus. Sinds februari 2011 is hij oprichter en eigenaar van VGAM, Van Gennep Animal Matters. De activiteiten van dit bedrijf variëren van het opzetten van een handel in tweedehands medische apparatuur tot het geven van advies en het in eigen beheer uitgeven van publicaties.

De nevenfuncties van de directeur werken niet belemmerend in de uitvoering van diens functie en hebben in de meeste gevallen juist een toegevoegde waarde

voor AAP. Hierbij valt te denken aan het inbrengen en delen van expertise met organisaties in een vergelijkbaar werkveld en het realiseren van de doelstellingen van AAP door internationale participatie en/of samenwerking. Noch in tijd, noch in aandacht voor de organisatie zijn de nevenfuncties een probleem. Ook kennen de nevenfuncties geen risico's met betrekking tot belangenverstrengeling en/of onafhankelijkheid. Om deze redenen worden de nevenfuncties door de Raad geaccepteerd.

EVALUATIE VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

De Raad van Toezicht heeft een vaste structuur voor zelfevaluatie. Deze wordt tweejaarlijks uitgevoerd en jaarlijks op voortgang besproken. In 2014 heeft de Raad een follow up gegeven aan de zelfevaluatie met betrekking tot de voorwaarden (waaronder de mensen en het team, werkwijze, bevoegdheden en informatievoorziening), prestaties (waaronder besturing en intern proces, financiën en klant en maatschappij) en uitvoering (waaronder toezicht houden, adviseren en klankborden). De uitkomst van de zelfevaluatie is dat alle aspecten goed worden ingevuld. In 2015 zal wederom een volledige zelfevaluatie worden gehouden aan de hand van vragenlijsten.

Naar aanleiding van de in 2013 gehouden tweejaarlijkse zelfevaluatie, hebben drie raadsleden trainingen gevolgd van o.a. PwC en EY om zo de bestuurlijke expertise verder te versterken. Als resultaat van een van deze trainingen, is kritisch gekeken naar de invulling van de Raad van Toezicht-vergaderingen. Besloten is om een aantal procedurele aspecten te wijzigen, zodat het mogelijk wordt nog objectiever te handelen. Zo wordt in iedere vergadering een moment ingepland waarin los van de directie vooroverleg wordt gevoerd over de agendapunten en het verloop van de voorgaande vergadering. Ook wordt het vaststellen van de agenda meer geïnitieerd door de voorzitter van de Raad, in overleg met de directeur-bestuurder.

Naast procedurele wijzigingen die de objectiviteit moeten bevorderen, is besloten om elk jaar een aantal separate gesprekken tussen de voorzitter en elk lid van de Raad plaats te laten vinden. Daarnaast vindt er een separaat gesprek plaats met de operationeel manager (die samen met de directeur-bestuurder onderdeel uit maakt van het directieteam). Ook wordt er eenmaal

per jaar een formele bijeenkomst georganiseerd tussen enkele leden van de Ondernemingsraad en de voorzitter van de RvT, plus een lid daarvan.

Een andere verbetering is aangebracht in de samenstelling van de Audit Commissie. Om de besluitvorming in de Raad en de advisering door de Audit Commissie zuiverder te scheiden, is de voorzitter van de Raad als lid uit de Audit Commissie gestapt. Zijn plaats is overgenomen door RvT-lid Monique de Vries. Nieuwe voorzitter van de Audit Commissie is Walter Bien (voorheen extern lid) en momenteel wordt gezocht naar een nieuw extern lid. Het toetreden van dit nieuwe lid gaat idealiter gepaard met het uittreden van Roelof van Doveren als lid van de Audit Commissie. Dit uittreden uit de Audit Commissie zal min of meer synchroon lopen met het uittreden van Van Doveren uit de Raad.

Eenmaal per jaar heeft de Raad van Toezicht een strategiedag met het gehele managementteam, hetgeen altijd een langetermijnkarakter heeft en waarbij ideeën middels presentaties worden gedeeld. Ook dit jaar was dat weer een bijzonder aangename en nuttige bijeenkomst, waardoor er een nauwe betrokkenheid ontstaat tussen dagelijks management en de meer op langetermijn gerichte Raad.

EVALUATIE VAN DE RISICO'S EN RISICOBEBEERSING

In 2011 is door directie en MT onder begeleiding van een externe partij een strategische risicoanalyse uitgevoerd. In 2014 is geen aanleiding gezien deze te herhalen. Wel is geconstateerd dat de personeel gerelateerde risico's (uitstroom en werving) grotendeels zijn gemanaged. Daarentegen tekent zich in 2014 voor het eerst een tegenvaller af in het realiseren van de fondsenwervende groeiambitie. Dit ziet de Raad van Toezicht als risico voor de continuïteit op de langere termijn en zal daar vanuit haar rol in 2015 extra aandacht voor hebben.

Zoals ieder jaar heeft de externe accountant PricewaterhouseCoopers (PwC) een interim-controle uitgevoerd om de risico's op de interne processen vast te stellen. PwC heeft de beheersing als goed beoordeeld.

EVALUATIE VAN DE ORGANISATIESTRUCTUUR

In de structuur van toezicht is in het jaar 2014 geen verandering aangebracht. Wel is in 2014 op basis van een interne evaluatie een aantal kleinere aanpassingen gedaan in de organisatiestructuur, welke geen gevolgen heeft voor de toezichtstructuur.

TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

Er is een aantal duidelijke trends waarneembaar, die vervolgens de sfeer van alle vergaderingen en visie op zaken bepaalt. Een duidelijke trend is dat AAP de betrokkenheid van het publiek wil vergroten. Een veel gebruikt woord daarbij is transparantie; het doorzichtig en begrijpelijk maken van de organisatie naar de buitenwereld toe. Wie doet wat, hoe wordt met de beschikbaar gestelde gelden omgegaan en hoe wordt daarover gerapporteerd?

Maar wat ook in toenemende mate belangrijk wordt gevonden, is hoe het grotere publiek betrokken wordt bij zaken die AAP aangaan. Hoe wordt omgegaan met input vanuit het publiek en wat is het effect daarvan op de steun van dat publiek?

Naast transparantie wordt meer en meer duidelijk dat AAP een toenemende internationale rol gaat spelen. Voor beleidsmatige verbeteringen op het gebied van dierenwelzijn vervagen de grenzen en worden die verlegd naar de grenzen van de Europese Unie. Zowel intern als extern moet dat zorgvuldig worden gecommuniceerd en het toekomstige beleid daarop worden aangepast.

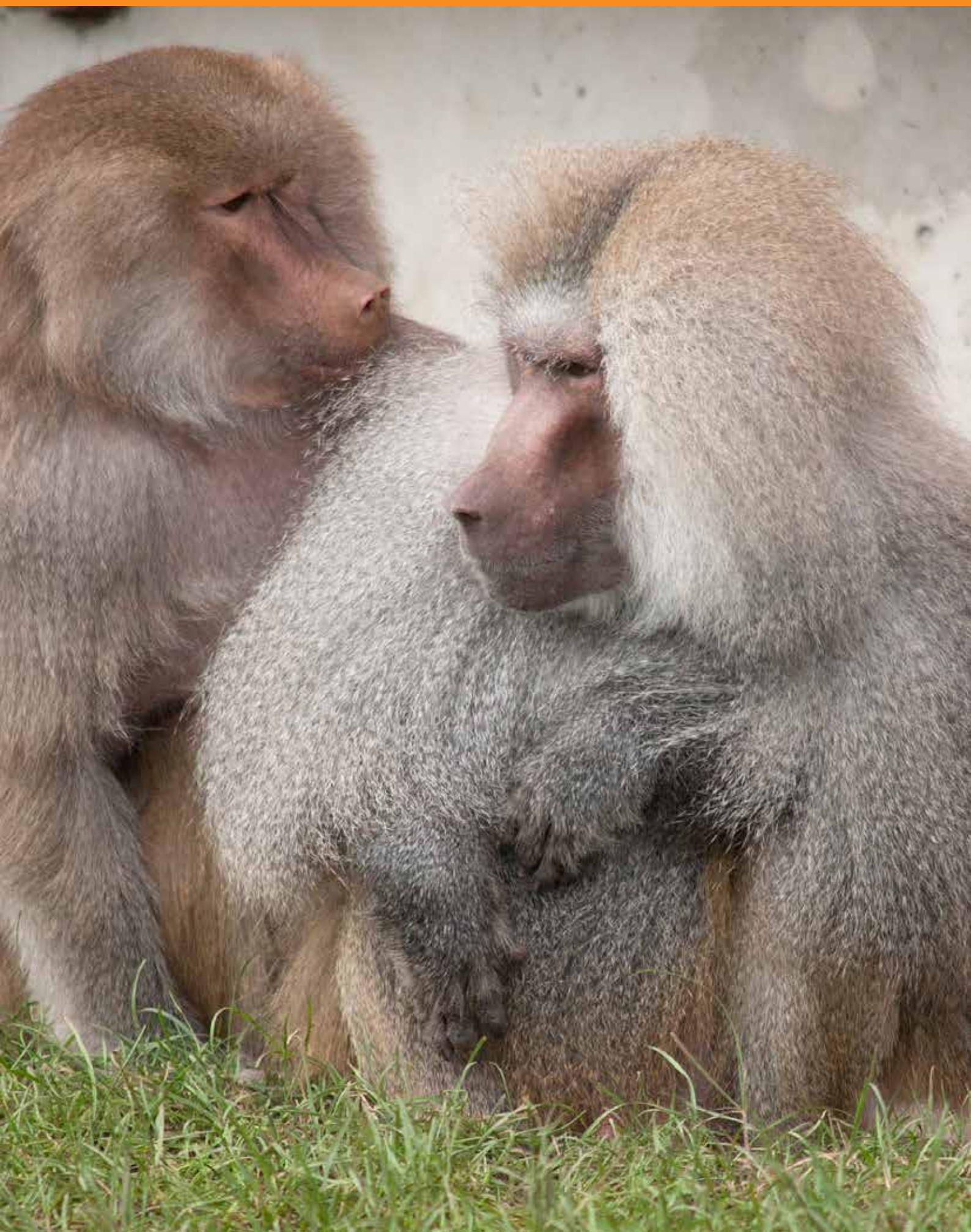
Nu de vestigingen Almere en Primadomus langzaam maar zeker hun uiteindelijke vorm krijgen, wordt naast het perfectioneren van de betreffende locatie ook iets meer gekeken naar andere locaties in Europa, waar actieve steun gegeven wordt aan de opbouw van expertise. De komende jaren verwachten we dan ook nog meer aandacht voor opbouw van preventie-expertise in een internationaal perspectief.

Almere, 24 maart 2015

*Namens de Raad van Toezicht
Leen Zevenbergen, voorzitter*

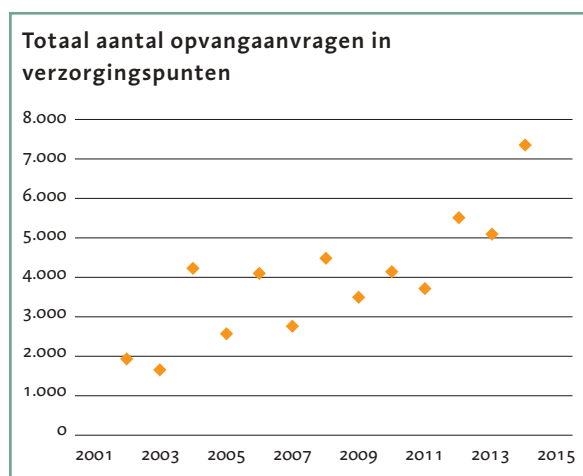
BESTUURSVERSLAG

VISIE OP OMVANG/ACTUALITEIT PROBLEMATIEK

De wachtlijst met dieren die onze hulp nodig hebben, blijft groeien; de kraan staat nog volop open. Dit betreft dieren uit huishoudens, entertainment of de illegale handel. In Nederland wordt momenteel wetgeving en beleid geïmplementeerd wat ervoor moet zorgen dat de kraan wordt dichtgedraaid en waarmee de wachtlijst in Nederland wordt verkleind. De problematiek speelt echter op Europees niveau en veel van de dieren op de wachtlijst komen dan ook van buiten Nederland.

AAP ziet haar meerwaarde in de koppeling tussen de praktische hulp aan dieren en het meer beleidsmatig gerichte werk van wetgeving & beleid. Met onze capaciteitsuitbreiding voor de opvang van dieren in Spanje en Nederland en de beleidsmatige ontwikkeling in Nederland, zien wij een kans om onze impact op dierenwelzijn in Europa te vergroten. Dit blijven we in eerste instantie doen door zoveel mogelijk dieren op te vangen, maar ook in samenwerking met autoriteiten duurzame oplossingen te realiseren. De noodzaak van ons werk is nog steeds groot, tegelijkertijd zien we een groeiend besef vanuit autoriteiten dat deze problematiek aandacht behoeft. Een situatie waarin AAP kansen ziet om met haar expertise en praktische oplossingen het verschil te kunnen maken voor veel dieren nu en in de toekomst.

In bovenstaande grafiek is de stijgende lijn van opvangaanvragen weergegeven.

BELANGRIJKE ONTWIKKELINGEN IN VERSLAGJAAR

De belangrijkste ontwikkelingen in 2014 hebben zich afgespeeld in Nederland. Met de aankondigingen van de positieflijst en het verbod op wilde dieren in circussen (via Wilde Dieren de Tent Uit), heeft AAP na jarenlange inzet duurzame oplossingen gerealiseerd in Nederland.

Bovendien hebben we in Nederland met de realisatie van het facilitair centrum een mijlpaal bereikt in de ontwikkeling van onze opvangfaciliteiten in Nederland. Het facilitair centrum huisvest een centrale voerkeuken, centrale kleedruimtes, een centrale opslag en een centrale wasserij. Hiermee kunnen we onze diervverzorgende processen efficiënter uitvoeren. Ook hebben we een eigen bezoekersruimte gerealiseerd, waarmee wij in staat zijn onze toegankelijkheid te vergroten door onze donateurs op eigen terrein uit te nodigen.

In het kader van de toegankelijkheid heeft AAP afgelopen jaar ook geïnvesteerd in een nieuwe website. Hiermee kunnen we (potentiële) donateurs beter laten zien wat we doen.

In Spanje hebben we de eerste stap gezet in de ontwikkeling van verblijven voor de opvang van grote katten (leeuwen en tijgers). Dieren die al lange tijd voor onze wachtlijst worden aangemeld en waarvoor onvoldoende opvangfaciliteiten in Europa zijn. Een eerste stap van 8 verblijven die wij in 2015, met de steun van Nationale Postcode Loterij, verder kunnen uitbreiden naar 24 verblijven.

WAAROM HUIDIGE KOERS?

AAP is trots op de gekozen werkwijze waarbij theorie en praktijk elkaar versterken. Het afgelopen jaar hebben we ervaren dat wij als ervaringsdeskundigen en oplossingspartner aan tafel kunnen zitten bij autoriteiten. Het helpt ons duurzame oplossingen te creëren. Niet alleen in Nederland, maar inmiddels ook in Spanje. De AAP-methode werkt!

Expertise

De expertise van AAP over de omvang van dierenwelzijnsproblematiek en de mogelijke oplossingen daarvoor helpt ons als expert in het zadel bij autoriteiten. In Nederland, maar inmiddels ook in andere Europese landen en soms ook buiten Europa. Het investeren in het organiseren en delen van die expertise zien wij als een noodzakelijke voorwaarde om onze impact te kunnen

vergroten. Dit betekent investeren in zowel mensen als middelen.

Publiek

De betrokkenheid van het publiek bij ons werk is cruciaal. Als idealendelers zijn zij ambassadeur voor ons werk en maken zij ons werk mogelijk door ons te steunen. Om die reden investeert AAP in onze toegankelijkheid. Wij investeren in Nederland en Spanje in de bezoekbaarheid van onze terreinen, evenals in onze digitale toegankelijkheid door middel van een nieuwe website en een betere interactie via social media. Een noodzaak in een tijd waarin we constateren dat mensen zich minder makkelijk voor langere tijd binden aan een goed doel. Om die reden zullen wij in 2015 ook weer de Donateur Dagen organiseren. In 2014 konden die wegens bouwwerkzaamheden niet doorgaan.

Europa

De focus komt bij AAP steeds meer te liggen op de Europese aanpak van het gebruik van exoten als huisdier. Zo heeft AAP ervoor gezorgd dat de positieflijst een

agendapunt was tijdens de Animal Welfare Summit, 14 december te Vught. Tijdens dit evenement waren ministers uit diverse Europese landen aanwezig om te praten over het dierenwelzijn in Europa. Het delen van kennis, samenwerken en netwerken, de Europese uitrol en de koppeling van theorie en praktijk kwamen hier op een zeer constructieve manier samen. Ook lanceerde AAP, samen met Eurogroup for Animals, de Think Positive-campagne. Hiermee hopen we grote stappen te kunnen maken om de positieflijst in heel Europa te implementeren.

TERUGBLIK IN CIJFERS

In 2014 heeft AAP – conform begroting – een negatief financieel resultaat laten zien. Het negatieve resultaat is een gevolg van de uitbreidingsinvesteringen die AAP de afgelopen jaren heeft gedaan. Alhoewel het inkomstenniveau gelijk is aan de begroting, is dit met name het gevolg van eenmalige baten. De inkomsten uit fondsenwerving zijn voor het eerst sinds jaren lager dan begroot; ook voor ons wordt het moeilijker nieuwe

donateurs te werven. Het kostenniveau is lager dan begroot. Dit komt met name door lagere kosten voor fondsenwerving, wetgeving & beleid en communicatie. Dit maakt dat het negatieve resultaat per saldo kleiner is uitgevallen dan begroot. Een meer cijfermatige toelichting staat in de jaarrekening en op pagina 47.

HOOGTEPUNTEN IN 2014

Terugkijkend op het jaar 2014 kunnen we met tevredenheid vaststellen dat er een aantal hoogtepunten is geweest dat de ontwikkeling van AAP op het gebied van kennis, internationaliseren en samenwerken bevestigd. De belangrijkste hoogtepunten zijn:

– *Weer meer dieren opgevangen*

Mede dankzij een optimaal gebruik van onze faciliteiten in Spanje, kon AAP ook in 2014 meer dieren opvangen dan in voorgaande jaren. Hoogtepunt hierbij was de redding van Linda. Deze chimpansee zat dertig jaar opgesloten in een klein schuurtje op Lanzarote. Het had de nodige voeten in de aarde, maar in september kwam ze eindelijk naar Almere. Hiervoor was veel media-aandacht en ook onze donateurs leefden zeer met Linda mee.

– *Verbod op wilde dieren in circussen*

Vanaf 15 september 2015 is het in Nederland niet langer toegestaan om wilde dieren in circussen te laten optreden. Een besluit waar AAP erg haar best voor heeft gedaan en dan ook erg blij mee is. Wilde dieren in het circus of in andere vormen van entertainment is niet meer van deze tijd. Het gebeurt bovendien maar al te vaak dat de leefomstandigheden van de dieren er ver beneden de norm zijn.

– *Besluit positieflijst Nederland*

Achter de schermen is bij AAP hard gewerkt aan alles wat nodig is om de totstandkoming van een positieflijst in Nederland te bewerkstelligen. De staatssecretaris heeft het definitieve besluit genomen dat de positieflijst per 1 februari 2015 wordt ingevoerd.

– *VARA Vroege Vogels resultaat*

AAP is trots op het feit dat in tijden van crisis de donateurs ons trouw blijven steunen. AAP bleek één van de weinige goede doelen te zijn met een stijging in het aantal nieuwe mensen dat ons steunt. Dit is met name te danken aan onze toename in Air Miles-spaarders. Deze

toename heeft geleid tot een mooie plek in de VARA Vroege Vogels monitor 2014.

– *Opening nieuwbouw in Almere*

In 2014 is het nieuwe facilitair centrum in Almere opgeleverd. Dit nieuwe gebouw bevat een centrale voederkeuken, wasserij, ontvangstzaal voor donateurs en een kantine. Door het facilitair centrum kunnen we nog efficiënter werken en onze (potentiele) donateurs beter vertellen over het werk van AAP.

– *Opvang voor leeuwen en tijgers in Primadomus*

In 2014 is begonnen met de realisatie van een langgekoesterde wens van AAP: een opvang voor leeuwen en tijgers in Primadomus. Doordat in steeds meer landen het gebruik van wilde dieren in de circus- en entertainmentindustrie aan banden wordt gelegd, dreigen met name veel grote katten tussen wal en schip te belanden. AAP heeft zelf het eerste gebouw met 8 verblijven gerealiseerd en kan mede dankzij een extra bijdrage van de Postcode Loterij in 2015 uitbreiden naar 3 gebou-

wen met in totaal 24 verblijven. Naar verwachting kan AAP vanaf april 2015 gehoor geven aan deze ‘brul om aandacht’.

TELEURSTELLINGEN

Naast de hoogtepunten is er ook een aantal zaken dat niet heeft voldaan aan onze verwachtingen. De belangrijkste daarvan zijn:

– *Pilot handhaving berberapen*

Ook voor 2014 hadden wij ons ten doel gesteld een handhavingspilot uit te voeren in het Spaanse Algeciras. Na jaren van voorlichting over de berberapenproblematiek, wilden we samen met de lokale autoriteiten controles uitvoeren op de smokkel van berberapen via de veerboten. De ingezette samenwerking met autoriteiten in 2013 leek in 2014 een opstap naar een succesvolle handhaafactie. Helaas ging dit op het laatste moment niet door; vermoedelijk zorgde de uitbraak van ebola voor een prioriteitenswitch bij de Spaanse autoriteiten. Voor 2015 staan wij reeds in de startblokken.

– *Uitstroom vrijwilligers*

In 2013 hebben we geconstateerd dat het binden en boeien van vrijwilligers een grote uitdaging is voor AAP; we kennen een (zeer) hoge uitstroom van 60%. Onwenselijk voor een organisatie die erg afhankelijk is van de inzet van veel vrijwilligers. In 2014 heeft AAP om die reden de eerste verbetermaatregelen ingezet, op basis van een nieuwe vrijwilligersbeleid. Er is nu een vrijwilliger-coördinator aangesteld die toeziet op een inzet van vrijwilligers die voor zowel de vrijwilliger als voor AAP bevredigend is. We zijn er nog niet, maar we hopen dat we met deze verbetermaatregelen in 2015 dit punt kunnen opnemen onder de geleerde lessen.

– *Stabilisatie fondsenwervende inkomsten; stagnerende groei*

Jarenlang heeft AAP relatief beperkt last gehad van teleurstellingen in fondsenwervende inkomsten. Het afgelopen jaar is echter duidelijk geworden dat het ook voor AAP moeilijker is geworden om nieuwe donateurs te werven. Waar in voorgaande jaren onze spaarprogramma's (Air Miles, cartridges en mobieltjes) nog veel nieuwe donateurs opleverden, zien wij die groei nu afnemen. Om die reden is AAP al enige tijd op zoek naar een nieuw, laagdrempelig instapmodel. De ideeën daar-

voor krijgen steeds meer vorm en wij verwachten deze in 2015 uit te kunnen rollen.

– *Expertise*

Expertise is een belangrijk middel voor het werk van AAP. In de afgelopen twee jaar hebben wij ook geïnvesteerd in planvorming en zijn we gestart met de uitvoering van een expertisecentrum. In 2014 is echter gebleken dat hiervoor meer financiële middelen nodig zijn dan wij op dit moment kunnen vrijmaken, mede gezien de tegenvallende fondsenwervende resultaten. Om die reden hebben wij voor 2015 deze ontwikkeling op een lager ambitieniveau moeten zetten. Wij hopen deze ontwikkeling zo snel mogelijk weer op te pakken als de financiële middelen daarvoor beschikbaar komen.

GELEERDE LESSEN

Terugkijkend hebben wij ook een aantal dingen geleerd in 2014. Punten die ons helpen onszelf te verbeteren naar de toekomst.

– *Dierenwelzijn laag op agenda Brussel; kansen op lidstaat niveau*

In 2013 hebben we geconcludeerd dat de agenda van de EU weinig ruimte biedt voor dierenwelzijnsonderwerpen. Om die reden heeft AAP, samen met de partner Eurogroup for Animals, de strategie omgegooid: vinger aan de pols houden in Brussel en actieve beïnvloeding op lidstaatniveau. Met de focus op de positieflijst hebben wij inmiddels ervaren dat deze aanpak daadwerkelijk meer vruchten afwerpt. Ondanks een instabiele bezetting van het programmateam, hebben wij in 2104 openingen gecreëerd in acht EU-lidstaten voor implementatie van een positieflijst.

– *Impact samenwerkingsverbanden*

Vorig jaar spraken we hier over de samenwerking met Eurogroup for Animals. Het vorige punt heeft aangetoond dat die les zichzelf uitbetaalt. Als we verder kijken naar de samenwerkingsverbanden, bemerken we nog steeds dat het realiseren van impact in een samenwerkingsverband met een groter aantal partijen een aanzienlijk langere adem vergt dan wij zouden willen. In het samenwerkingsverband EARS (European Alliance for Rescue Centers and Sanctuaries) worden kleinere stappen gezet dan wij hadden gehoopt. Ons ambitieniveau meer afstemmen op de samenwerkingspartners lijkt

noodzakelijk om ook in dit samenwerkingsverband meer impact te kunnen realiseren.

– *Positionering; omgang met publiek*

In 2013 hebben we al aangegeven dat er een spanningsveld bestaat in de verbreding van het werk van AAP: naast het opvangen van de individuele dieren, werken we ook aan de duurzame oplossingen. Door het afronden van een positioneringdiscussie, is er intern meer richting gegeven aan dit spanningsveld. De drie afdelingen die verantwoordelijk zijn voor het publiekscontact (Fondsenwerving, Communicatie en Wetgeving & Beleid) hebben hiermee een betere leidraad voor de onderlinge samenwerking en afstemming. Een aanvullende uitdaging bij een toenemende internationale activiteit is de noodzaak/mogelijkheid tot differentiatie van de positionering in verschillende landen. Om hierin eenheid en samenhang te bewaken, is de coördinatie hiervan centraal belegd in Almere.

– *Optimale bezetting dierverblijven*

Jarenlang heeft AAP gestuurd op een herplaatspercentage van 33% van onze dieren. Dit was noodzakelijk om de doorstroom mogelijk te maken en daarmee ruimte te blijven creëren voor nieuw op te vangen dieren. De laatste jaren merken we dat herplaatsing dermate succesvol is dat de verblijven bij AAP niet optimaal bezet waren. Om die reden wordt de optimale bezetting van onze dierverblijven de leidende stuurvariabele. Niet alleen voor de efficiënte inzet van onze middelen, maar ook omdat dat ons helpt het verhaal achter onze dieren te kunnen vertellen.

TERUGBLIK PER AFDELING

AAP is een ambitieuze organisatie die in de jaarplannen de lat graag hoog legt voor zichzelf. Gedurende het jaar komen er echter ook altijd onverwachte kansen voorbij waar AAP gebruik van wil en moet maken. Gevolg is dat dan de prioriteiten opnieuw bekeken en herzien moeten worden om ruimte te creëren. Dat was in 2014 niet anders.

WETGEVING & BELEID

Het beroemde *Keep calm and carry on* had in 2014 het motto van AAP kunnen zijn op het gebied van wetgeving en beleid. Hoewel een harde overwinning wat

betreft de positieflijst en een verbod op wilde dieren in circussen nog op zich liet wachten, waren we nog altijd nauw betrokken bij de totstandkoming van deze twee politieke besluiten. Hiermee hebben we zonder twijfel een belangrijke bijdrage geleverd aan de uiteindelijke invulling hiervan.

In de tussentijd hebben we een strategisch plan ontwikkeld waarmee we dezelfde resultaten in andere Europese landen willen behalen. Zo verstevigen we ook op Europees niveau onze positie als toonaangevende dierenwelzijnsorganisatie en groeien we als oplossingspartner voor Europese overheden.

Particulier bezit exoten ('positieflijst')

Met toestemming van het Ministerie van Economische zaken, is er bij Universiteit Wageningen verder gewerkt aan het systeem waarmee de diersoorten voor de positieflijst getest gaan worden. Het systeem moest voldoen aan de gestelde criteria van het Hof van Justitie van de Europese Unie, tegemoetkomen aan de wensen van alle betrokken stakeholders zonder dat dit afbreuk deed aan het voorzorgsbeginsel.

AAP heeft hieraan bijgedragen door het leveren van expertise gebaseerd op veertigjarige ervaring in het opvangen van exotische dieren. Deze experts werden voornamelijk belast met de uitvoering van nieuwe risico-assessments.

De Nederlandse positieflijst voor zoogdieren is uiteindelijk op 1 februari 2015 officieel van kracht gegaan.

AAP heeft er tevens voor gezorgd dat de positieflijst een agendapunt was tijdens de Animal Welfare Summit, die op 14 december plaatsvond in Vught. Tijdens dit evenement waren onder Nederlandse, Duitse en Deense ministers aanwezig om te praten over het dierenwelzijn in Europa.

Dat de positieflijst op zo'n belangrijk evenement werd besproken, is voor AAP een bevestiging dat we op de juiste weg zitten. In 2014 lanceerde AAP, samen met Eurogroup for Animals, de Think Positive campagne, waarmee we de positieflijst in heel Europa hopen te implementeren. Onze medewerkers reisden afgelopen jaar van Almere tot Helsinki, van Vilnius tot Zagreb en van Edinburgh tot Brussel. Overal spraken we met politici van de meest uiteenlopende partijen om zo steun te creëren voor de positieflijst. Een maatregel die transpa-

rant, realistisch en financieel uitvoerbaar is en bovendien het effectiefst om de handel in en het houden van exotische huisdieren te reguleren.

Wilke dieren in entertainment

Op zaterdag 13 december 2014 werden we wakker met groot nieuws: 'Wilke dieren uit circus verbannen. Optreden na 14 september 2015 uit den boze', zo kopte De Telegraaf. Vanaf dan zal Nederland tot het groeiende aantal landen behoren dat het gebruik van wilke dieren in circussen in de ban doet.

Wat AAP betreft is deze lijst van landen nog te kort. Honderden olifanten, leeuwen, tijgers, primaten en andere zoogdieren worden nog altijd misbruikt in circussen bijvoorbeeld Spanje, Frankrijk, Duitsland en Italië. Komende jaren bundelt AAP de krachten met dierenwelzijnsorganisaties in deze landen om ook daar een verbod op wilke dieren in circussen te kunnen realiseren.

Illegale handel in berberapen

Door de smokkel van berberapen naar Europa is hun

voortbestaan bedreigd en wordt hun welzijn ernstig geschaad. Hier is over het algemeen echter weinig oog voor. AAP weigert de illegale handel in berberapen onopgemerkt te laten gebeuren en zet zich al meerdere jaren actief in voor het tegengaan hiervan. In 2014 versterkten we onze samenwerking met de Spaanse autoriteiten om zo meer aandacht voor het probleem te genereren.

Dit jaar heeft AAP voor de zesde keer een voorlichtingscampagne georganiseerd. We maakten een kort animatiefilmpje, waarin we toeristen waarschuwen voor de handel in de apen. De film werd in de zomer op de veerboot tussen Spanje en Marokko getoond, waardoor we wederom een groot aantal toeristen wisten te bereiken.

AAP verdiepte zich bovendien in de markt voor de dieren en deed een schokkende ontdekking: naar schatting leven er momenteel nog zo'n 3.000 berberapen in Europese huishoudens. Het merendeel wordt illegaal gehouden. Gewapend met deze informatie en de onderzoeksresultaten van Daan van Uhm (Universiteit Utrecht)

over de huidige aantallen van diersoorten, reisden we af naar Brussel en Straatsburg. Hier drongen we sterk aan op actie waarmee de illegale handel in deze bedreigde diersoort gestopt

OPVANG, REHABILITATIE EN HERPLAATSING

In 2014 heeft AAP 279 dieren opgenomen, opnieuw meer dan in voorgaande jaren. Dit jaar werden 3 chimpansees opgevangen, 112 overige primaten, 120 overige zoogdieren en 43 vogels en 1 reptiel. Hiervan werden 37 primaten in de quarantaine in Primadomus opgevangen, de rest in Almere.

In totaal werd in 2014 vanuit heel Europa voor 766 dieren opvang aangevraagd: 11 chimpansees, 423 primaten, 124 middelgrote zoogdieren en 208 kleine zoogdieren. In de categorie primaten waren de meeste opvangaanvragen voor klauwaapjes (236), bavianen (75) en berberapen (40). Bij grote zoogdieren staan wasberen (27) en grote katten (tijgers en leeuwen)(23) en stekelvarkens (13) bovenaan. Terwijl bij de kleine zoogdieren vooral opvang werd aangevraagd voor degoes (82), exotische egels (36) en diverse uitheemse eekhoorns (31).

De aanvragen voor primaten kwamen voornamelijk uit Frankrijk (187 dieren), Spanje(125 dieren) en Duitsland (30 dieren). Bij de overige zoogdieren (grotere en kleine) kwamen voor 201 dieren de aanvragen uit Nederland, voor 43 dieren uit Spanje en voor 37 uit België.

Rehabilitatie

In Almere heeft het diervverzorgende team gedurende het jaar zo'n 350 dieren verzorgd. Het team in Primadomus heeft ruim 60 primaten verzorgd in 2014. Hiermee is de extra capaciteit die ontstaan is door de nieuwbouw in zowel Almere als Primadomus nog niet volledig opgevuld. We hopen eind 2015 wel alle ruimte optimaal benut te hebben.

Helaas zijn er in 2014 ook weer dieren overleden. Dit jaar betrof dat vooral dieren die in zeer slechte toestand waren, of zelfs al overleden bleken bij binnenkomst. Het ging om 11 vogels, 46 zoogdieren en 21 primaten.

Er werden 4 klauwaapjes, 2 degoes en 2 stokstaartjes geboren van vrouwtjes die zwanger binnen kwamen.

Herplaatsing

In 2014 werd voor 172 dieren een nieuw onderkomen

gevonden bij partnerorganisaties in binnen- en buitenland. Dit aantal is inclusief 37 vogels en 1 reptiel, die door de overheid elders zijn ondergebracht. Op 1 januari 2015 verbleven er 482 AAP-dieren, verspreid over 96 herplaatspartners wereldwijd.

In 2014 zijn er vier nieuwe herplaatsmethoden getest, waarvan er twee succesvol lijken. Onder andere deze nieuwe methoden moeten ervoor zorgen dat we ook met een groeiend aantal dieren voldoende dieren kunnen blijven herplaatsen.

FONDSENWERVING

Om de korte- en langetermijndoelstellingen van AAP te bereiken, hebben we een financiële armslag nodig. In 2014 zagen we vanwege de economische crisis in Nederland voor het eerst de inkomsten teruglopen. Het werven van nieuwe donateurs bleef weliswaar relatief succesvol (vooral wat betreft Air Miles), het werven van nieuwe giftgevers bleef achter op de door ons gestelde doelen. Dit houdt in dat onze constante inkomsten in 2014 lager uitkwamen dan begroot.

	Resultaat	Doel	Vershil
Aantal Air Miles-spaarders	109.336	115.358	-5,20%
Aantal donateurs	60.198	68.000	-11,50%
Gem. jaarbijdrage	€ 55,90	€ 61	-8,40%
Uitstroom % donateurs	13,10%	11%	-19%
Nalatenschappen & legaten	€ 1.827.852	€ 1.654.000	9,50%
Recycleproducten	€ 137.379	€ 70.000	95%
Geormerkte donaties Almere en Primadomus	€ 75.396	€ 85.000	-11%

Bronnen: Exact, Manyware, rapportage Loyalty Management Netherlands

Resultaat	Doel	Vershil
€ 5.925.559	€ 6.371.900	-7%

De uitgangspunten van onze fondsenwerving bleven in 2104 onveranderd: geen structurele subsidies en de focus op fondsenwerving onder particulieren.

Voor uitgebreide financiële resultaten, zie het verslag op pagina 48 en verder.

De strategie van laagdrempelig werven middels Air Miles en recyclingproducten bleef gehandhaafd. De inkomsten uit de gebruikelijke kanalen en middelen die wij inzetten om Air Miles-spaarders te werven lieten echter een daling zien. Naar aanleiding van deze tendens zijn verschillende acties en kanalen getest waarvan de meest succesvolle in 2014 zijn herhaald, zoals online werving via social media, en we hebben hieraan een DRTV-spot toegevoegd. De inkomsten uit recycleproducten namen het afgelopen jaar toe. Deze signalen zorgen ervoor dat wij in 2015 nieuwe wegen zullen aanboren wat betreft onze recyclingstrategie. Ook het aantal donateurs zagen we stijgen ten opzichte van 2013, vooral door meer Air Miles-spaarders. Het aantal giftgevers (in de tabel 'Aantal donateurs') is wel afgenomen ten opzichte van 2013; het uitstroompercentage van 13% is hoger dan de instroom van nieuwe gift-

gevers. Naast het werken aan de nieuwe wervingsstrategie, blijft AAP de focus houden op beperken van de uitstroom.

Een actie voor het werven van periodieke schenkingen onder onze bestaande donateurs liet ook in 2014 een buitengewoon resultaat zien. Op de vraag aan nagelstylisten, kappers, trimsalons en andere praktijken of zij onze Air Miles-folders wilden neerzetten, werd enthousiast gereageerd. De acties die tot doel hadden donateurs die al langere tijd niet hadden gegeven weer aan AAP te binden, kenden eveneens een goede respons. Het mooie en bijzondere gebaar van donateurs die AAP in hun testament opnamen, leverde eveneens een mooi bedrag op.

Continu beseffen wij hoe waardevol onze donateurs zijn. We kunnen keer op keer op hun steun en betrokkenheid vertrouwen. Deze waardevolle band met onze achterban waarborgen we met ons donateursblad Apenote (4x per jaar), het adoptienieuws, de Donateur Dagen, digitale nieuwsbrief, rondleidingen en persoonlijk contact. We verwachten deze band verder te versterken door het aanscherpen van ons loyaliteits- en welkomstprogramma.

Nationale Postcode Loterij

- AAP ontvangt jaarlijks steun van de Nationale Postcode Loterij in de vorm van een vrij te besteden bijdrage van € 500.000. De Nationale Postcode Loterij is daarmee één van de belangrijkste partners van AAP.
- In 2014 kwam de bijdrage ten goede aan de bouw van een centrale voerkeuken en we hebben meer dieren dan voorgaande jaren kunnen opvangen.
- Zichtbaarheid van AAP werd door de Nationale Postcode Loterij mogelijk gemaakt in Koffietijd op RTL4 en in de eigen middelen van de loterij.
- De Nationale Postcode Loterij heeft afgelopen jaar wederom duurzame chocola beschikbaar gesteld tijdens de evenementen van AAP.

Wij worden gesteund door

Klachtenafhandeling

Klachten worden vastgelegd in het klachtenregister, zoals vereist door het CBF en conform eigen regels. In 2014 ontvingen we 41 klachten. Dit is een daling van 25% ten opzichte van vorig jaar. De top drie bestaat uit klachten over onze telemarketing, administratieve procedures en de fondsenwervende mailpacks. Het verder verscherpen van de mailvoorkeuren en verandering in het aansturen van de telemarketing zijn focuspunten voor 2015.

CBF

AAP heeft het CBF-keurmerk voor goede doelen, maar hanteert zelf een lagere norm voor fondsenwervende kosten van maximaal 20%. In 2014 bleven we met een kostenpercentage van 19,2% ruim onder deze norm.

PRIMADOMUS

Waar Primadomus initieel bedoeld was als opvanglocatie voor het niet-geïnfecteerde deel van de BPRC-chimpansees, die inmiddels zijn opgevangen door een Nederlandse dierentuin, is in de roerige ontwikkelhistorie de doelstelling van Primadomus noodzakelijkerwijs bijgesteld. Eerst tot Life Time Care Center voor moeilijk

herplaatsbare groepen uit Almere en aanvullend zien wij in Zuidwest-Europa een – door autoriteiten bevestigde – grote behoefte aan een gelijkwaardig opvangcentrum als in Almere.

De laatste jaren is door een zeer constructieve samenwerking met de gemeente Villena een grote stap gezet in de ontwikkeling van Primadomus. 2014 is het eerste jaar waarin Primadomus als volwaardig opvangcentrum kon opereren. We zijn er bovendien trots op dat Primadomus het eerste opvangcentrum in Spanje is dat een CITES-erkenning heeft gekregen. Voor AAP een belangrijk hulpmiddel voor erkenning in Spanje.

Met steun van CITES en handhavende autoriteiten in Spanje wilden we in 2014 voor de eerste keer een handhaafpilot in Spaanse havens uitvoeren om zo de smokkel van berberapen tegen te gaan. Het project stond in de startblokken, maar de autoriteiten besloten op het laatste moment niet tot uitvoering over te gaan. Dit komt vermoedelijk door een prioriteitenswitch als gevolg van de uitbraak van ebola.

In 2014 heeft de quarantaine op volle toeren gedraaid en is de bezettingsgraad van de verblijven in Primadomus toegenomen. De toegevoegde waarde van onze aanwezigheid in Spanje is daarmee in het eerste operationele jaar van onze opvangfaciliteiten aangetoond.

Ook is begonnen met de bouw van verblijven in Primadomus waar we leeuwen en tijgers kunnen opvangen. Binnen het preventieprogramma Entertainment zien we met name in Zuidwest-Europa een groot aantal grote katten waarvoor dringend opvang nodig is. AAP wordt hier al met grote regelmaat door autoriteiten voor benaderd. In 2014 is gestart met de bouw van het eerste gebouw (met daarin 8 verblijven) en naar verwachting wordt de eerste grote kat in april 2015 opgevangen. In totaal worden er 3 gebouwen gerealiseerd, met daarin 24 verblijven.

Draagvlak in Spanje zien wij als belangrijke voorwaarde om onze verdere ambities met Primadomus te kunnen realiseren. Dat begint met het creëren van lokaal en regionaal draagvlak. Na het verkrijgen van de juiste vergunningen eind 2013, hebben wij in 2014 voor het eerst ruim duizend bezoekers mogen verwelkomen voor een rondleiding. Daarbij krijgen wij veel energie van de positieve reacties en steun voor ons werk; het geeft vertrouwen in het kunnen realiseren van onze doelstellingen, ook in Spanje!

COMMUNICATIE

Met onze communicatie willen we ervoor zorgen dat een breed publiek AAP kent (Nederland, Spanje en Europa), men de juiste associaties heeft bij het merk AAP en er draagvlak is voor onze activiteiten. Hierbij vormen onze kernwaarden het uitgangspunt voor ons handelen. We zijn transparant over wie we zijn en wat we doen.

Onze strategie voor de komende jaren, is het genereren van (gratis) publiciteit, het verhogen van het kennisniveau van het algemeen publiek, het ontwikkelen van een geïntegreerde communicatiestrategie en het optimaliseren van de impact van onze middelen.

De middelen die AAP inzet in de communicatie met donateurs, publiek en andere belangrijke stakeholders zijn zeer divers. In de communicatiematrix staan de belangrijkste doelgroepen en de middelen waarmee AAP hen informeert in de tabel (zie pagina 37).

Free publicity

In 2014 hebben we de nodige resultaten geboekt qua zichtbaarheid voor het Nederlandse publiek. Zo ving AAP 5 Java-ape op die als verstekeling meevoeren op een vrachtschip. In diverse verschillende kranten werd hierover bericht, waarvan de oplage in totaal 1,8 miljoen was. In september haalde AAP chimpansee Linda naar Nederland. Hart van Nederland besteedde hier in meerdere uitzendingen aandacht aan, wat in totaal goed was voor 7,1 miljoen tv-kijkers. Ook in de Telegraaf verscheen een paginagroot artikel over de redding van Linda, met een oplage van 582.582. Daarnaast ving AAP in november twee zilvervossen op die de begraafplaats van Zandvoort op zijn kop zetten en zo uitgroeiden tot publiekslievelingen. In totaal zagen 795.000 mensen dit op tv en ook diverse kranten wijdden hier een verhaal aan.

Dankzij de Nationale Postcode Loterij kregen we twee keer de kans om meer te vertellen over AAP in Koffietijd.

Online

In 2014 heeft AAP stevig ingezet op haar online communicatie via onze website www.aap.nl en social media. Gedurende het jaar is hard gewerkt aan de realisatie van een nieuwe website, die uiteindelijk op 2 december live ging. De website is het belangrijkste communicatiemiddel van AAP om een breed publiek te bereiken (zichtbaarheid), hen te betrekken bij onze doelstellingen (imago), voorlichting te geven en fondsen te werven (inkomsten). Voor de nieuwe site hebben we gekozen voor gebruiksvriendelijkheid (zowel voor de bezoeker als voor AAP-medewerkers), toegankelijkheid op mobiele apparaten en voor moderne software die geschikt is om aan toekomstige wensen van AAP te voldoen.

De ontwikkelingen op het gebied van social media hebben we nauwlettend gevolgd en we hebben hierop ingespeeld door bij grote projecten onze berichten te promoten. In de social media blijven we groei zien, voornamelijk voor Facebook. Op 10 december 2014 bereikten we de mijlpaal van 30.000 volgers. Hoogtepunt op Facebook was de post over de aankomst van chimpansee Linda in Almere; dit bericht werd ruim 1.500 keer gedeeld, kreeg 1.600 reacties en we bereikten er in totaal maar liefst 271.000 mensen mee.

Behalve op Facebook, zijn we tevens actief op Twitter, LinkedIn, Pinterest, Instagram en Youtube.

DE ORGANISATIE AAP IN 2014

STATUTAIRE DOELSTELLING

De stichting is op 14 april 1972 opgericht. De laatste statuten dateren van december 2013. In deze statuten is onderstaande statutaire doelstelling opgenomen:

1. De stichting stelt zich ten doel het welzijn van uitheemse niet-gedomesticeerde dieren binnen en buiten Nederland duurzaam te verbeteren.
2. De stichting tracht haar doelstelling te verwezenlijken door:
  - c. opvang aan te bieden aan dieren in nood, met name, maar niet uitsluitend, zoogdieren;
  - d. kennis en expertise te vergaren en beschikbaar te stellen;
  - e. beleidsveranderingen te bewerkstelligen bij overheden;
  - f. preventieve voorlichting te geven aan het algemene publiek;
  - g. het werven en beheren van fondsen;
  - h. verder al hetgeen te doen wat ze noodzakelijk acht om haar doelstelling te bereiken.
3. De stichting zet zich actief in om samenwerkingen aan te gaan om via bovengenoemde wegen haar doel te bereiken.

Visie

In een wereld waarin dierenwelzijn sterk onder druk staat, verbeteren wij duurzaam het welzijn van uitheemse, niet-gedomesticeerde dieren.

Missie

AAP werkt aan een duurzame verbetering van het welzijn van uitheemse niet-gedomesticeerde dieren door een geïntegreerde aanpak van praktische opvang van individuele dieren en het voorkomen van de problematiek door beïnvloeding van beleid en voorlichting, waar mogelijk in samenwerking met (inter)nationale partners.

Kernwaarden

- Toegewijd
- Toegankelijk
- Inventief

AAP belooft tastbare en tot de verbeelding sprekende oplossingen. We willen resultaten laten zien en ervaringen delen die anderen in de keten enthousiasmeren en motiveren om (gezamenlijk) aan oplossingen te werken voor een duurzame verbetering van het welzijn van uitheemse niet-gedomesticeerde dieren.

ORGANOGRAM STICHTING AAP

AAP wordt aangestuurd door een directie bestaande uit de directeur-bestuurder en de operationeel manager. De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering van Stichting AAP. De dagelijkse leiding wordt uitgevoerd door de directeur-bestuurder en de operationeel manager gezamenlijk. De directeur-bestuurder richt zich hoofdzakelijk op de externe vertegenwoordiging en de operationeel manager op de interne bedrijfsvoering. Het toezicht op het bestuur van de organisatie is belegd bij de Raad van Toezicht. Het Management Team bestaat naast de directie uit de managers van de afdelingen Opvang & Rehabilitatie, Wetgeving & Beleid, Spanje Primadomus, Fondsenwerving en Communicatie.

Adviesorgaan

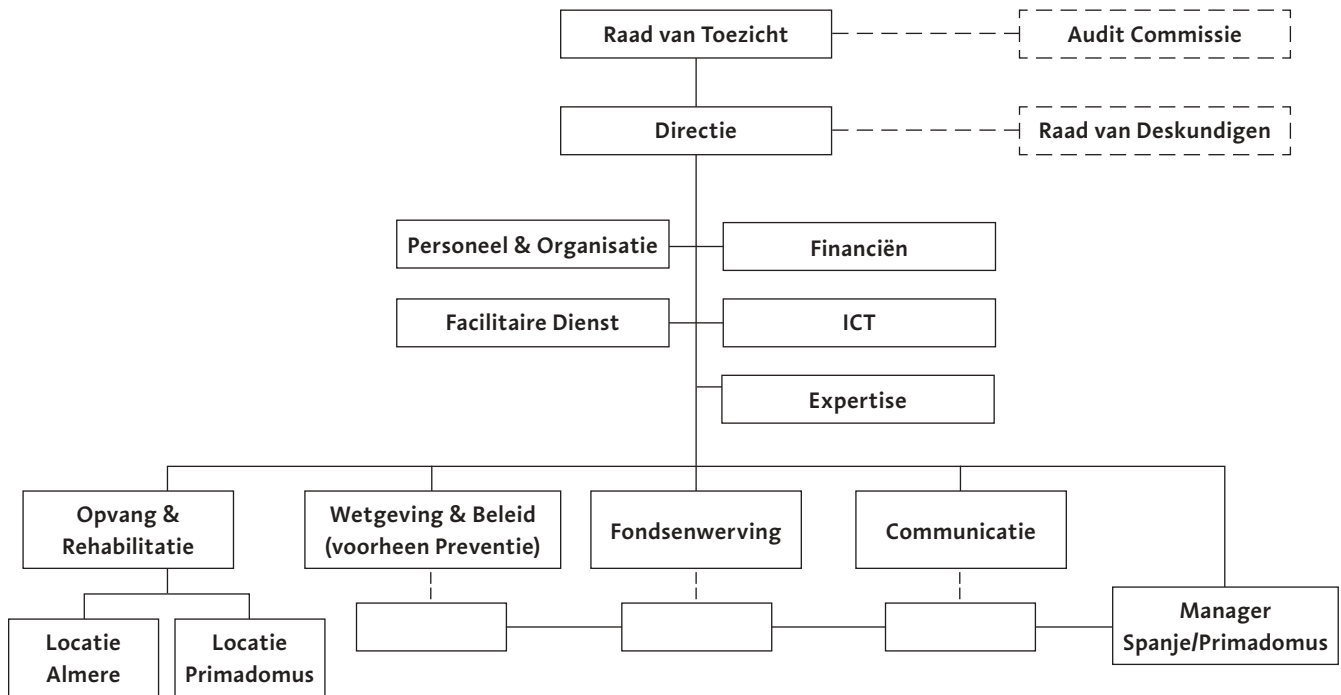
Met betrekking tot de gesubsidieerde verzorging van een groep geïnfecteerde chimpansees is een Raad van Deskundigen ingesteld die op verzoek van het Ministerie van VWS en AAP toeziet op de veiligheid. Dit in overeenstemming met de gemaakte afspraken met de overheid. In 2014 is de Raad qua samenstelling niet veranderd. De Raad heeft twee keer vergaderd, conform planning.

- Dhr. prof. dr. F. van Knapen (voorzitter)
Diergeneeskunde en biologische veiligheid
- Dhr. prof. dr. B.M. Spruyt
Ethologie en ethiek
- Dhr. prof. dr. P.J.M. Rottier
Virologie
- Dhr. dr. Z. Pereboom
Primatologie en dierenwelzijn
- Dhr. dr. H.P. Stinis
Humane veiligheid en gezondheid

Het organogram geeft de situatie weer per 1 januari 2015. Deze organisatiestructuur is op een aantal punten gewijzigd ten opzichte van de structuur in 2014. Naar aanleiding van een evaluatie in 2014 is er een aantal aanpassingen gedaan. Belangrijkste wijzigingen betreft het onder één afdeling brengen van de diervverzorgende afdelingen van Almere en Primadomus. Ook is de functionele aansturing van Wetgeving & Beleid, fondsenwerving en communicatie in het organogram verduidelijkt.

DE ORGANISATIE WEERGEGEVEN IN EEN ORGANOGRAM

STRATEGIE EN BELEID

AAP kent twee hoofddoelstellingen: de opvang van dieren en wetgeving & beleid (preventie). De koppeling tussen deze twee hoofddoelstellingen is de kracht van AAP. AAP ziet zichzelf als oplossingspartner naar overheden en instanties om enerzijds mee te denken in duurzame oplossingen voor de dierenwelzijnsproblematiek en anderzijds partner te zijn voor de praktische opvang van dieren. De belangrijkste uitdagingen voor de organisatie richten zich daarbij op twee gebieden: verdere internationalisering en het ontwikkelen tot een kennisorganisatie. De verdere internationalisering is noodzakelijk, omdat de problematiek en de duurzame oplossingen de Nederlandse grens overschrijden. Het ontwikkelen tot een meer op kennis gerichte organisatie is noodzakelijk om de opgedane kennis en ervaring te kunnen inzetten binnen de eigen organisatie en naar partners binnen het werkveld van AAP.

Het werk en de samenhang tussen de twee hoofddoelstellingen van AAP zijn weergegeven in onderstaand model (lemniscaat).

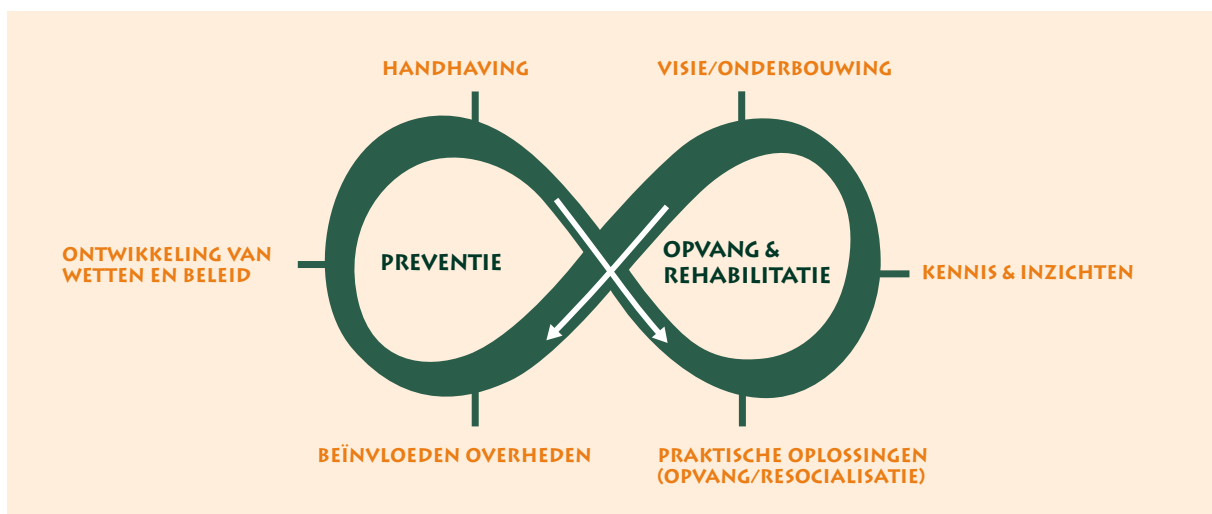
Onder de noemer 'preventiegerichte opvang' werkt AAP aan een verdere inhoudelijke afstemming tussen de afdelingen Wetgeving & Beleid en Opvang & Rehabilitatie. Zo beoordeelt AAP aangemelde dieren op haar wachtlijst niet alleen op basis van de noodzaak tot het verbeteren van hun welzijn. Ook stelt zij zich de vraag of het opvangen van dit individuele dier bijdraagt aan het oplossen van een bredere maatschappelijke problema-

tiek. Daarnaast wordt de veterinaire en gedragskennis die wordt opgedaan met het opvangen, rehabiliteren en resocialiseren van de dieren steeds gerichter verzameld en ingezet voor het inzichtelijk maken van de problematiek naar onder andere beleidsmakers en handhavende instanties.

Onze werkwijze ten aanzien van de praktische opvang van dieren start met de problematiek waaruit de dieren worden opgevangen en eindigt met het uiteindelijke herplaatsen in een zo natuurlijk mogelijke omgeving. Dit zijn veelal Europese dierentuinen die voldoen aan door AAP gestelde criteria en altijd onder voorwaarde dat de dieren eigendom blijven van AAP. Daarmee heeft AAP een extra stok achter de deur om te voorkomen dat dieren in eenzelfde situatie terechtkomen, waaruit AAP ze heeft gered. AAP hanteert een zelf ontwikkeld beoordelingssysteem voor (potentiële) herplaatspartners.

OPSTELLEN EN EVALUATIE VAN BELEID

De invulling van de strategie van AAP start met het jaarlijks opstellen en/of herijken van een Lange Termijn Plan (LTP). In 2014 is het LTP herijkt en vastgesteld voor de periode 2015-2019 (zie Blik op de Toekomst, pagina 32). Aan het plan is een meerjarenraming gekoppeld. De kaders voor het Jaarplan, zowel inhoudelijk als financieel, volgen direct uit het LTP. Het LTP wordt opgesteld/bijgesteld door de directeur-bestuurder en het Management Team aan de hand van een interne

evaluatie van het gevoerde beleid en een analyse van de externe en interne factoren. Deze zogenaamde SWOT-analyse geeft inzichten in de te kiezen richting. Zeker in tijden van politieke verschuiving en economische crisis moet een maatschappelijke organisatie als AAP haar middelen daar inzetten, waar ze het meeste succes kan verwachten.

PLANNING & CONTROL CYCLUS

De directeur-bestuurder stelt in beginsel jaarlijks het Lange Termijn Plan vast en legt het ter goedkeuring voor aan de Raad van Toezicht. Dit visiedocument vormt het inhoudelijke en financiële kader voor de jaarplannen. Deze jaarplannen worden door alle afdelingen opgesteld en samengevoegd tot een jaarplan dat eerst wordt vastgesteld door de directeur-bestuurder en vervolgens ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de Raad van Toezicht. Ieder kwartaal wordt de realisatie van de kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen geëvalueerd door de directeur-bestuurder, operationeel manager en het verantwoordelijke MT-lid. De resultaten van deze evaluatie worden gepresenteerd aan de Raad van Toezicht.

Maandelijks worden kwantitatieve stuurcijfers vanuit financiën en personeelszaken op basis van vooraf vastgestelde budgetten en/of prestatie-indicatoren beoordeeld en binnen het Management Team besproken. AAP hanteert een samenhangende en overzichtelijke rapportagelijijn, die in diepgang is aangepast aan het niveau waaraan verantwoording moet worden afgelegd.

STUURBAARHEID EN BEHEERSING

Om de organisatie en haar prestaties in de tijd te kunnen volgen en bij te sturen, kent AAP een set van Key Performance Indicators (KPI's). Ieder kwartaal worden deze KPI's met de directeur-bestuurder en operationeel manager besproken en worden deze voorgelegd aan de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht ontvangt een dashboard met een samenvatting van de KPI's. De Audit Commissie ontvangt aanvullend de uitgebreide rapportage die wordt opgesteld voor de directeur-bestuurder. Daarnaast worden de cijfers maandelijks met de afdelingshoofden, de controller en de directie behandeld. Daarbij wordt een beter verband gelegd tussen doel, resultaat en budget. Het ene proces laat zich echter

beter sturen door cijfers en kwantificering dan het andere. Door de verantwoordelijke managers zijn ook prognoses afgegeven voor verwachte realisaties per ultimo jaar. De externe accountant (PwC) ziet in overleg met de controller en directie toe op de kritische aspecten van de bedrijfsvoering die worden vastgelegd in een management letter. Deze management letter liet in 2014 zien dat de interne beheersing van AAP van een goed niveau is. De controle op de jaarrekening vindt plaats in februari. Het daaruit voortvloeiende accountantsverslag en het verslag van de interimcontrole, worden in aanwezigheid van de accountant eerst met de directeur-bestuurder besproken en later met de Raad van Toezicht en de Audit Commissie.

PERSONEELSBELEID

De afgelopen jaren heeft AAP een aantal personeelsinstrumenten ingezet om de professionalisering van de organisatie te ondersteunen. Deze instrumenten zijn de afgelopen jaren getoetst aan de toekomstvisie en de herijkte kernwaarden van AAP. Bij deze toets is ook gebruikgemaakt van input die is verkregen uit het medewerkerstevredenheidsonderzoek. Na in eerdere

jaren o.a. de gesprekscyclus en het verzuimbeleid te herzien, is in 2014 groot onderhoud gepleegd aan het functiehuis.

PERSONEELSSAMENSTELLING

Naast betaalde functies zijn allerlei vormen van niet-betaalde arbeid voor AAP noodzakelijk om onze ambities en doelstellingen te kunnen realiseren. Vrijwilligers, stagiaires, afstudeerders, mensen in re-integratiebanen en taakstraffers spelen een belangrijke rol in de dagelijkse uitvoering van de activiteiten. AAP heeft haar organisatie dusdanig ingericht, dat deze vormen van arbeid gestructureerd ingebed zijn en begeleid worden door ervaren medewerkers. Het levert bedrijfseconomische voordelen op en AAP levert bovendien een zinvolle, maatschappelijke bijdrage door het aanbieden van werkplekken en werkervaring. Het biedt AAP bovendien een frisse blik op de gang van zaken en de waarborging van nieuwe inbreng. De beleidslijnen met betrekking tot vrijwilligers zijn in een beleidsnotitie vastgelegd en door de Raad van Toezicht goedgekeurd.

Het gemiddeld aantal in 2014 ingezette betaalde krachten is lager dan begroot (-3 fte). Dit is het gevolg van een aantal functies die gedurende het jaar later zijn ingevuld dan begroot, o.a. binnen Fondsenwerving en Wetgeving & Beleid. In het 4^e kwartaal is de bezetting in lijn met de begrote bezetting. Alleen de onderbezetting binnen Fondsenwerving is deels door tijdelijke inhuur opgevangen. Het aantal vrijwilligers betreft een inschatting van de gemiddelde inzet. De enorme variatie aan inzet in uren en de hoge doorstroom, blijft een nauwkeurige registratie van met name de uren/ fte inzet lastig maken. In 2014 heeft AAP een coördinator vrijwilligers aangesteld die onder andere toeziet op een zo volledig mogelijke registratie.

AAP kent een gemiddelde diensttijd van 5,2 jaar. De uitstroom van 18% is weer lager dan in 2013 (25%) en hoger dan in 2013 (12%). De hoge uitstroom is voor 76% het gevolg van tijdelijke inhuur voor korte (projectmatige) vacatures of als vervanging in geval van zwangerschap, onbetaald verlof of ziekte. Het uitstroombestand van medewerkers die AAP op eigen verzoek verlaten of waarvan AAP om reden van functioneren afscheid van heeft genomen, betreft 6%. AAP investeert ook in 2014 verder in het binden en boeien van medewerkers. Het

2014 IN CIJFERS						
	REALISATIE 2014		BEGROOT 2014		REALISATIE 2013	
	FTE	AANTAL	FTE	AANTAL	FTE	AANTAL
BETAALDE KRACHTEN	86	112	88	118	80	102
VRIJWILLIGE KRACHTEN	47	210	47	210	40	204
TOTAAL	133	322	135	328	120	306

Bron: Cobra (personeelsadministratie AAP)

* Cijfers zijn met ingang van 2012 inclusief medewerkers Primadomus

feit dat de uitstroom is terugbracht tot 6%, betekent dat de investeringen in de arbeidsvoorwaarden van de laatste jaren een duurzame verbetering teweeg hebben gebracht en al drie jaar leidt tot een voor AAP beïnvloedbare uitstroom van ruim minder dan de ten doel gestelde 10%. Wij realiseren ons dat de groei en internationalisering het een extra grote uitdaging maakt om deze ontwikkeling vast te houden en dat de situatie op de arbeidsmarkt als gevolg van de crisis in het voordeel van AAP werkt.

GESPRESKYCLUS

AAP heeft een gesprekscyclus die het kwalitatieve ontwikkelingsgesprek tussen leidinggevende en medewerker faciliteert. De focus in deze gesprekken ligt op de ontwikkeling van medewerkers in hun functie. Een gesprek waarbij de medewerker wordt gecoacht om zijn kennis en vaardigheden te ontwikkelen en geboeid te blijven in zijn functie bij AAP. De omschakeling naar dit nieuwe systeem (in 2013) vraagt nog extra begeleiding van zowel medewerkers als leidinggevenden. Daaraan wordt in 2015 weer extra aandacht besteed.

OPLEIDING

Opleiding is een belangrijk aspect van het personeelsbeleid. Hiervoor stelt AAP elk jaar een budget beschikbaar van 3% van het totale brutoloon van alle medewerkers. Met de nieuw geïntroduceerde gesprekscyclus is de verwachting dat dit budget meer benut gaat worden. In 2014 is het budget meer benut, maar nog niet volledig gebruikt.

ZIEKTEVERZUIM

In 2014 is het ziekteverzuim weer iets verder gedaald ten opzichte van 2013. In 2014 is een ziekteverzuimpercentage gerealiseerd van 4,4% (2013: 4,7%). Dit is hoger dan de begrote 4%. Het kort verzuim is iets gedaald ten opzicht van 2013, maar het middellang verzuim is daarentegen iets gestegen. De frequentie (gemiddeld aantal ziekmeldingen) is ook weer iets gedaald ten opzichte van 2013: van 1,55 in 2013 naar 1,46 in 2014. Het belangrijkste aandachtspunt voor AAP is het terugbrengen van het middellang en lang verzuim. Daarin blijft het samenwerkingsverband tussen verzuimconsulent, bedrijfsarts en P&O/leidinggevenden een belangrijke en effectieve aanpak in het beheersen van het verzuim.

TRANSPARANTIE

AAP is een charitatieve instelling en beweegt zich in het landschap van kritische burgers en media. AAP streeft een zo groot mogelijke transparantie na. Dit doen wij door informatie te verstrekken over het reilen en zeilen van de organisatie en actief voorlichting te geven. Wat AAP zeker bijzonder, toegankelijk en transparant voor iedereen maakt, is de – binnen de wettelijke beperkingen die de Dierentuinrichtlijn AAP oplegt – toegankelijkheid van de Apeneilanden. Donateurs krijgen op afspraak een rondleiding of worden uitgenodigd voor de Donateur Dagen. Kritische vragen aan AAP worden adequaat en binnen de tijdsperiode van een week beantwoord. Hiervan wordt een klachtenregister bijgehouden. Deze en alle andere vormen van transparantie dragen bij aan het vertrouwen van donateurs en subsidiegevers in AAP.

SAMENWERKINGSVERBANDEN

AAP gelooft in de kracht van en impactvergroting door samenwerking. Om die reden is AAP continu op zoek naar nieuwe samenwerkingsverbanden en mogelijkheden om bestaande samenwerkingsverbanden te verbeteren. In de samenwerkingstabel (zie pagina 40) is een opsomming gegeven van de belangrijkste samenwerkingspartners, de rol die AAP in deze samenwerking speelt (ook financieel) en het beoogde doel van de samenwerking. Tevens is een inschatting gemaakt van mogelijke risico's die elke samenwerking met zich meebrengt.

MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD Ondernemen

AAP vindt dat we een verantwoord gebruiker moeten zijn van de aarde. Dat betekent dat wij onze nadelige impact op milieu, flora en fauna tot een minimum

beperken en daar waar mogelijk zelfs een positieve bijdrage willen leveren. Dat begint met bewustzijn en kennis, maar vertaalt zich vooral naar concreet gedrag. AAP is al klimaatneutraal; ieder jaar compenseren wij de CO₂-uitstoot door boomaanplant in Uganda. AAP streeft in 2020 een CO₂-neutrale operatie met minimale compensatie na. Om dit te monitoren meten wij jaarlijks onze CO₂-voetafdruk. In 2014 heeft AAP 772 ton CO₂ uitgestoten. Dat is 6% meer dan wij hebben uitgestoten in 2013, maar nog steeds 25% minder dan 2009, het jaar waarin we zijn gestart met meten. De toename is een gevolg van toenemende activiteiten; meer gebouwen/dierenverblijven en meer vliegreizen gezien de verbreiding van ons werk in Europa. Wij blijven werken aan het verkleinen van onze voetafdruk. De grootste winst willen we in eerste instantie behalen uit verdere maatregelen om het gebruik van aardgas in Almere en diesel in Spanje (voor de generator) terug te brengen.

Ook op het gebied van werkgeverschap neemt AAP een maatschappelijke verantwoordelijkheid op zich. Zo bieden wij structureel stageplaatsen en afstudeermogelijkheden aan en investeren we daarnaast in mensen die om verschillende redenen re-integreren in werk of maatschappij.

STRATEGISCHE RISICO'S VOOR AAP

Door Protiviti Independent Risk Consultancy is in 2011 een onderzoek uitgevoerd naar de belangrijkste risico's voor een organisatie als AAP. Deze analyse wordt in principe één keer per vier jaar uitgevoerd of indien er belangrijke wijzigingen binnen of buiten AAP plaatsvinden. Jaarlijks wordt aan de Raad van Toezicht gerapporteerd over de belangrijkste risico's en stand van zaken van de risico beperkende maatregelen. De belangrijkste risico's voor AAP zijn:

– Hoge uitstroom van medewerkers (vastgesteld in 2011)

Rond 2011 waren de uitstroomcijfers van Stichting AAP hoog (>20%). Deze uitstroom kostte de organisatie veel tijd en geld. Mogelijke oorzaken zijn: onvrede over arbeidsvoorwaarden, slecht werkgeverschap, onvoldoende herkenbaarheid van de ambities van AAP of beperkte ontwikkelings-/doorgroei mogelijkheden. Het gevolg zijn hogere kosten en een rem op het realiseren van plannen en ambities.

Belangrijkste beheersmaatregelen /status 2014:

De laatste jaren is de uitstroom van medewerkers die op eigen initiatief AAP verlaten aanzienlijk verlaagd. Een aantal gerichte investeringen binnen het personeelsbeleid hebben daar een belangrijke bijdrage in geleverd.

– **Het niet kunnen aannemen van sleutelfunctionarissen (vastgesteld in 2011)**

Een aantal functies binnen AAP wordt aangemerkt als sleutelpositie. Deze vervullen een belangrijke rol in de continuïteit en ambities van de organisatie. Deze functies zijn moeilijk in te vullen door een combinatie van factoren zoals de bekendheid als werkgever (arbeidsmarktimage), de kleine vijver waar AAP in vist (specifieke kennis, kunde en motivatie), de gematigde arbeidsvoorwaarden en de beperkte doorgroeimogelijkheden. Het gevolg is discontinuïteit in het realiseren van zowel korte- als langetermijndoelstellingen.

Belangrijkste beheersmaatregelen /status 2014:

AAP heeft de laatste jaren geïnvesteerd in het nemen van maatregelen om het gat naar de arbeidsmarkt te vullen. De laatste jaren is het aannemen van sleutelfunctionarissen als gevolg daarvan eenvoudiger geworden. Voor specifieke functies (waaronder binnen fondsenwerving) blijven we de ontwikkelingen de komende jaren volgen.

– **Toenemende concurrentie fondsenwerving (vastgesteld in 2011)**

Het huidige politieke en economische klimaat heeft onder andere tot gevolg dat veel subsidies worden ingetrokken. De betreffende sociaal-culturele instellingen en collega-goede doelen zullen zich daardoor actiever gaan bewegen op de fondsenwervende markt. Dit kan in combinatie met de economische omstandigheden leiden tot minder inkomsten.

Belangrijkste beheersmaatregelen /status 2014:

In 2014 heeft AAP voor het eerst ervaren dat de groeiambitie op het gebied van fondsenwerving niet wordt gerealiseerd. De fondsenwervende inkomsten stabiliseren, waarbij de vertrouwde kanalen in succes afnemen. In 2014 zijn testen uitgevoerd voor een verbreding van de strategie. Deze moeten in 2015 de groeilijn weer in kunnen zetten.

– **AAP verliest (of verkrijgt niet) vergunningen/onthefingen (m.n. van toepassing in Spanje) (vastgesteld in 2011)**

De ontwikkeling van Primadomus (groeien tot een opvangcentrum voor meerdere diersoorten) valt of staat met het verkrijgen van de juiste vergunningen. AAP heeft ervaren dat het politieke klimaat grillig is en constateert daardoor dat procedures vaak onvoorspelbaar verlopen. De mogelijke oorzaken zijn het verliezen van politieke/maatschappelijke steun als gevolg van negatieve publiciteit, een veranderend politiek klimaat, het belang van de Spanjaarden is niet geadresseerd en kiezen van verkeerde bemiddelaars/gebruik van een verkeerd netwerk. Dit kan als gevolg hebben dat de verdere ontwikkeling van Primadomus vertraagt.

Status 2014

Door investeringen in relaties met zowel inwoners als autoriteiten is het lokale en regionale draagvlak voor AAP Primadomus de laatste jaren aanzienlijk verbeterd. Dit vertaalt zich in constructieve samenwerking met autoriteiten voor het verkrijgen van de benodigde vergunningen. Daarmee is dit risico aanzienlijk afgenomen.

BLIK OP DE TOEKOMST

AAP heeft een Lange Termijn Plan dat ieder jaar wordt geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. Een samenvatting van dit plan is gepubliceerd op onze website www.aap.nl. De hoofdlijnen zijn in deze blik op de toekomst opgenomen.

AAP IN EUROPA

In het ruim 40-jarig bestaan is AAP van een lokaal opvanginitiatief ontwikkeld tot een Europees opererende dierenwelzijnsorganisatie met een opvanglocatie in Nederland en in Spanje. AAP zet zich daarmee in voor het duurzaam verbeteren van het welzijn van exotische zoogdieren in Europa. De in ruim 40 jaar opgebouwde expertise en de aangesane (inter)nationale samenwerkingsverbanden geven AAP een bijzondere positie om dit te realiseren. In het kader van samenwerking in de praktische opvang van dieren, investeren we in het in 2011 door AAP geïnitieerde Europese samenwerkingsverband EARS. Binnen EARS stelt AAP zich op korte termijn praktische samenwerking ten doel en op langere termijn Europese erkenning van opvangcentra.

Voor samenwerking op het gebied van beleid en wetgeving (voorkomen van dierenwelzijnsproblemen), is in 2014 samen met Eurogroup for Animals een strategie ontwikkeld om onze Europese doelstellingen op het gebied van wet- en regelgeving te behalen. Hierbij ligt de eerste focus op exoten in huishoudens: de positieflijst. In 2014 is besloten ons te richten op een zestal

EU-lidstaten naast Nederland en Spanje. De komende jaren wordt die strategie uitgerold en monitoren wij of dat de impact heeft die wij verwachten.

AAP & EXPERTISE

In de komende planperiode werkt AAP aan het versterken van haar positie als expertpartner in Europa. Hiervoor is in 2013 een implementatieplan van AAP & Expertise opgesteld. Daarin zijn de functies van expertise gedefinieerd, te weten: databank (kwantitatief), dossiers/document management systeem (kwalitatief), beeldbank, academie en publicaties & conferenties. In 2014 is gestart met de implementatie van de verschillende functies. In 2018 moet door middel van deze functies expertise zijn geborgd binnen AAP.

WETGEVING & BELEID

AAP dient zich sterker te profileren als dé partner ten aanzien van wet- en regelgeving. Dat kan door praktisch te helpen, door kennis beschikbaar te stellen of door onderzoek te doen naar problematiek of oplossingen (Expertise).

Wetgeving & Beleid gaat zich de komende jaren meer ontwikkelen tot strategische voelspriet van onze organisatie. Dat betekent anticiperen op toekomstige wetgevingstrajecten in Europa en dit vertalen naar de activiteiten die AAP daartoe dient te ontwikkelen. Ook hier staat het samenwerken met anderen centraal.

In Europa zal steeds de strategische afweging gemaakt moeten worden of een probleem via Brussel aangepakt dient te worden of via de lidstaat zelf. De samenwerking met Eurogroup for Animals is hierbij belangrijk, met name daar waar het gaat om de centrale aanpak. Met de successen in Nederland als springplank, wil AAP in 2018 in minimaal 2 andere Europese landen een positieflijst hebben geïmplementeerd.

OPVANG, REHABILITATIE EN HERPLAATSING

In de opvang, verzorging en herplaatsing wil AAP de opvangcapaciteit optimaal benutten. Daarbij wordt verder gewerkt aan het vergroten van de efficiency, onder andere door het in gebruik nemen van een centrale

voerkeuken en wasserij en het integreren van de samenwerking tussen Primadomus en Almere. Door efficiënter te werken, verwachten we meer dieren sneller te kunnen rehabiliteren en daarmee ook sneller te kunnen herplaatsen. De opvang bereidt zich voor op mogelijk toenemende opvangaanvragen als gevolg van het van kracht worden van nieuwe wet- en regelgeving, zoals bijvoorbeeld de positieflijst of het verbod op wilde dieren in circussen in Nederland. Voor dat laatste is AAP in 2014 gestart met de bouw van opvangcapaciteit voor grote katten (tijgers en leeuwen) in Spanje.

Herplaatsing heeft vorig jaar verschillende mogelijkheden getest om zo de herplaatscapaciteit te vergroten. Dit was noodzakelijk doordat er meer dieren opgevangen worden door AAP, terwijl dierentuinen ten tijde van de crisis minder dieren willen opnemen. Belangrijkste uitdaging hierbij was om geen concessies te hoeven doen aan de kwaliteitseisen die we stellen aan de her-

plaatsadressen. Inmiddels zijn er naar aanleiding van de pilot twee mogelijkheden succesvol gebleken en Herplaatsing gaat deze in 2015 actief inzetten.

FONDSENWERVING

Fondsenwerving blijft zich focussen op de werving van nieuwe donateurs, gebruik makend van Air Miles en andere spaar- en inzamelproducten als instap. We ondernemen ook nieuwe stappen in online leads en fondsenwerven. Mede om die reden is in 2014 geïnvesteerd in een nieuwe website.

In 2014 hebben we voor het eerst onze fondsenwervende doelstelling niet behaald. Belangrijke oorzaak is dat er minder donateurs zijn geworven dan begroot. Om die reden worden alternatieve strategieën uitgerold, waaronder meer gebruik van fondsen, het creëren van een nieuw spaarprogramma en fondsenwerving in Spanje. De groeiambitie die AAP nodig heeft om ook op langere termijn haar ambities te kunnen blijven realiseren, werd in 2014 wederom niet waargemaakt.

In 2014 bleek het loyaliteitsprogramma daarentegen duidelijk succesvol. De bestaande instrumenten om de band met onze donateur te behouden, blijven we daarom handhaven. Op de langere termijn verwacht Fondsenwerving een extra positief effect van het project *AAP en het publiek*, dat beoogt de dialoog met het publiek te vergroten. Dat richt zich op de inhoud enerzijds, maar op de lobby en de marketing anderzijds. De investering in een ontvangstgelegenheid voor het publiek in het nieuwe facilitair centrum (opgeleverd in 2014) en de bezoekfaciliteiten in Primadomus (in ontwikkeling), zijn eerste feitelijke stappen. In 2018 wil AAP met deze strategie een nieuwe schaa sprong in fondsenwerving hebben gerealiseerd.

PRIMADOMUS

Primadomus is ontwikkeld tot een volwaardig opvangcentrum in Zuidwest-Europa. Met de in 2013 verkregen vergunningen en status van CITES-erkend opvangcentrum, zijn we in 2014 met de Spaanse (CITES-)autoriteiten in gesprek gegaan over de duurzame aanpak van problemen die in Spanje spelen. Het uitvoeren van de handhavingspilot om de smokkel van berberapen tegen te gaan via de haven van Algeciras, is daar een belangrijk

onderdeel van. In 2014 is deze op het laatste moment niet uitgevoerd en hebben we die moeten verschuiven naar 2015.

In 2014 zijn we in Primadomus gestart met het bouwen van opvangcapaciteit voor grote katten. De dierverzorgende afdeling wordt voorbereid op opvang van leeuwen en tijgers. In april 2015 verwachten wij de eerste grote kat(ten) in Primadomus te kunnen opvangen.

De komende jaren zullen tevens in het teken staan van het verder vergroten van het regionale draagvlak. Het aanbieden van georganiseerde rondleidingen is daarvoor een belangrijk middel. Later zullen we de regionale bekendheid verbreden naar nationale bekendheid. Dit met als doel fondsen te kunnen werven en onze doelstellingen op het gebied van wetgeving en beleid te kunnen realiseren.

Parallel wordt de komende jaren bij gemeente en provincie een verzoek ingediend om het bestemmingsplan van het aangrenzende terrein te wijzigen. Dit om in de periode na 2018 mogelijk verdere uitbreiding van Primadomus te kunnen realiseren.

COMMUNICATIE

Onze communicatiestrategie voor de komende jaren is het genereren van (gratis) publiciteit, het verhogen van het kennisniveau van het algemeen publiek, het ontwikkelen van een geïntegreerde communicatiestrategie en het optimaliseren van de impact van onze middelen. Met als doel ervoor te zorgen dat een breed publiek AAP kent (Nederland, Spanje en Europa), men de juiste associaties heeft bij het merk AAP en er draagvlak is voor onze activiteiten.

Belangrijkste activiteiten voor de komende jaren zijn het intensiveren van het contact met ons publiek in Nederland en overige focuslanden in de EU; het borgen van preventiegerichte ontwikkelingen door gebruik te maken van steun van het publiek. Het opzetten van structureel marktonderzoek moet de impact van deze activiteiten meetbaar maken. Met het investeren in een nieuwe site in 2014 is hiervoor een basis gelegd.

ORGANISATIE

De verbreding van activiteiten en de internationalisering vragen extra aandacht en inspanning van de organisatie. Met name de groei van Primadomus is daarbij een belangrijke uitdaging. De professionaliseringslag heeft de afgelopen jaren voldoende basis gelegd voor deze stappen. Verdere ontwikkeling van organisatie, mens en cultuur is echter van belang. In 2014 is de organisatiestructuur van AAP geëvalueerd. De ontwikkelingen van de laatste jaren (onder andere de groei van Primadomus) en de ambities voor de nabije toekomst (internationalisering, wetgeving & beleid en expertise) maakten dat we wilden onderzoeken in hoeverre de huidige organisatie-inrichting nog voldoende efficiënt is. Dit heeft geleid tot een aantal kleine aanpassingen die in 2015 worden geïmplementeerd.

FINANCIËEL

AAP is een financieel gezonde organisatie die ambities heeft voor de toekomst en het verwezenlijken van haar doelstelling. De in 2014 vastgestelde meerjarenbegroting laat zien dat AAP voldoende financiële basis heeft om de ambities te kunnen verwezenlijken. Voor een volgende en zeer gewenste schaa sprong zullen nieuwe bronnen aangeboord moeten worden. AAP ziet de toekomst dan ook met vertrouwen tegemoet!

VERANTWOORDINGSVERKLARING

CODE GOED BESTUUR VOOR GOEDE DOELEN

De Raad van Toezicht en de directeur-bestuurder van Stichting AAP onderschrijven de Code Goed Bestuur voor Goede doelen (kortweg Code Wijffels) en handelen overeenkomstig. AAP is per 1 januari 2011 georganiseerd volgens een Raad van Toezicht-model. De scheiding tussen uitvoeren, besturen en verantwoorden is daarmee verder geformaliseerd. De uiteindelijke aansprakelijkheid ligt bij de directeur-bestuurder.

TAKEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN RAAD VAN TOEZICHT EN DIRECTEUR-BESTUURDER

De Raad van Toezicht is werkgever, opzichter en klankbord voor de directeur-bestuurder. De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het uitzetten van de beleidslijnen en strategie in het Lange Termijn Plan en de jaarplannen. De Raad van Toezicht verleent goedkeuring aan de nieuwe of aangepaste beleidsstukken en jaarplannen. De directeur-bestuurder stelt samen met het Management Team jaarlijks een jaarplan op aan de hand van de goedgekeurde meerjarenraming. Het jaarplan wordt opgesteld binnen de inhoudelijke kaders die door de Raad van Toezicht zijn goedgekeurd. De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor de feitelijke uitvoering/bedrijfsvoering van Stichting AAP en informeert de Raad van Toezicht over de voortgang.

CONTROLE OP FUNCTIONEREN VAN DE ORGANISATIE, FREQUENTIE, VASTLEGGING EN EVALUATIE

Borgen en inspecteren van de kwaliteit van alle facetten van AAP is een vereiste om verantwoordelijkheid te kunnen dragen voor de doelstelling. De kwaliteit van de bedrijfsvoering (zorg voor de dieren) wordt door de overheid jaarlijks getoetst in het kader van de Dierentuinrichtlijn. Op de zorg voor een groep geïnfecteerde chimpansees, opgevangen uit een biomedisch laboratorium, wordt in opdracht van de overheid controle uitgevoerd door een door de directeur-bestuurder van AAP ingestelde Raad van Deskundigen. Deze raad vergadert minimaal twee keer per jaar aan de hand van een verslag van bevindingen, opgesteld onder verantwoordelijkheid van de directie van AAP.

VERANTWOORDEN

Ieder kwartaal wordt aan de directeur-bestuurder gerapporteerd over de voortgang van het jaarplan met behulp van zogenaamde prestatie-indicatoren. Deze cijfers worden voorzien van een inhoudelijke toelichting. Afwijkingen van de voorgenomen prestatie worden geduid, waar nodig worden de plannen door de directeur-bestuurder bijgesteld, waar nodig na goedkeuring door de Raad van Toezicht. Het jaarverslag en de jaarrekening worden door de directeur-bestuurder opgesteld en door de Raad van Toezicht goedgekeurd.

BELEGGINGSBELEID

Door de directeur-bestuurder is een beleggingsbeleid (zie pagina 44) opgesteld dat periodiek wordt geëvalueerd aan de hand van de financiële rapportages. In dit beleggingsbeleid ligt de nadruk op het mijden van risico's en op beleggingen die in lijn liggen met de doelstelling.

EXTERN TOEZICHT

Extern toezicht wordt uitgevoerd door:

- PwC (accountantscontrole en managementcontrole);
- het Ministerie van EL&I (controle in het kader van het Dierentuinbesluit);
- de Vereniging van Opvangcentra voor Niet-gedomesticeerde Dieren (de VOND voert bij toetreding een toetsing uit van het kwaliteitsprotocol en herhaalt deze waar nodig);
- de Raad van Deskundigen (toezicht op de kwaliteit en veiligheid van de geleverde zorg aan geïnfecteerde chimpansees);
- het Centraal Bureau Fondsenwerving (keurmerk verantwoorde fondsenwerving);
- het Ministerie van Financiën (verkrijging ANBI-status).

BENOEMING, BEZOLDIGING EN AFTREDING RAAD VAN TOEZICHT EN DIRECTEUR-BESTUURDER

De Raad van Toezicht van Stichting AAP bestaat uit ten minste vijf en maximaal zeven leden die ieder deskundig zijn op een voor de organisatie relevant werkgebied. Voor de leden van de Raad van Toezicht zijn functieprofielen opgesteld en vastgelegd. Werving vindt plaats

door middel van vacatureopenstelling en selectie door een uit de Raad samengestelde selectiecommissie. Alle leden van de Raad van Toezicht zijn vrijwillig verbonden aan de organisatie en ontvangen geen bezoldiging en/of vergoeding anders dan een onkostenvergoeding voor feitelijk gemaakte kosten. Er wordt jaarlijks een rooster van optreden opgesteld waarin ook periodiek de herbenoemingen worden vastgelegd. In de aangepaste statuten is een maximale zittingsduur van drie jaar opgenomen, met een mogelijkheid tot maximaal twee

keer verlengen. De directeur-bestuurder wordt door de Raad van Toezicht benoemd en ontvangt een beloning zoals vastgesteld in het salarishuis van AAP. Hierbij zijn de uitgangspunten van het beloningskader zoals geformuleerd in de Code Wijffels met enige matiging gehanteerd. Het functioneren van de directeur-bestuurder wordt geëvalueerd door een daartoe afgevaardigde delegatie van de Raad van Toezicht.

COMMUNICATIE MET BELANGHEBBENDEN

Stichting AAP hecht veel waarde aan transparantie. Daartoe wordt met de verschillende belanghebbenden gecommuniceerd volgens onderstaande communicatiematrix.

DOELGROEPEN	MIDDELEN																	
	Apenote	Website	Jaarverslag	Digitale nieuwsbrief	Folders/brochures	Apenotedop	Sociale media	R/TV –spots/stopper ads	Persberichten	Rondleidingen	Donateur Dagen	Bebording	Presentaties extern	Presentaties intern	Intranet	Maandelijkse bijeenkomsten	Extranet	Spreekbeurtkrant
Extern																		
Algemeen publiek / potentiële begunstigers		X	X	X	X		X	X				X	X					
Begunstigers particulier	X	X	X	X	X	X	X			X	X		X					
Begunstigers zakelijk	X	X	X	X		X				X			X					
Beleidsmakers		X	X	X	X	X							X					
Collega-organisaties		X	X	X	X	X							X					
Herplaatspartners (potentiële)		X	X	X	X	X							X					
Arbeidsmarkt		X	X	X			X											
Media		X	X	X			X		X									
Jeugd		X	X															X
Doelgroepen in Spanje		X											X					
Bezoekers De Kemphaan		X								X		X	X					
Intern																		
Medewerkers en vrijwilligers		X	X											X	X	X	X	
Rondleiders		X	X											X		X	X	

HET FINANCIËEL VERSLAG

AAP heeft het boekjaar 2014 afgesloten met een negatief resultaat van ruim € 0,86 miljoen (+ 39%). In de begroting was rekening gehouden met een tekort van € 1,42 miljoen. Dit verschil van € 0,56 miljoen is hoofdzakelijk te verklaren door lagere lasten dan begroot (-€ 0,63 miljoen / - 6,5%), de baten zijn per saldo conform begroting (-€ 0,07 miljoen / - 0,8%).

Dat de baten per saldo een kleine afwijking laten zien ten opzichte van de begroting, is met name het gevolg van eenmalige niet-fondsenwerving gerelateerde baten. Dit betreft de vrijval van gelden voor de opvang van oud laboratorium dieren (€ 0,21 miljoen) en een tegemoetkoming/garantie-uitkering voor de uitgevoerde reparatie aan het dak van het Chimpanseecomplex in 2012 en 2013 (€ 0,13 miljoen). De ontvangen bedragen voor de verzorging van in totaal 73 Java-ape uit een laboratorium, zijn door sneller dan verwachte herplaatsing vrijgevallen. Deze vrijgevallen gelden zijn direct besteed in de doelstelling.

Tegenover deze hogere baten, staan lagere baten uit fondsenwerving (-€ 0,4 miljoen / - 7%). Dit is opgebouwd uit € 0,6 miljoen (- 22,6%) aan lagere donaties, te verklaren door het niet realiseren van een groeiambitie van € 0,3 miljoen en een lager aantal grote giften (> € 10.000) dan voorgaande jaren: 5 in 2014 (€ 0,14 miljoen) ten opzichte van 16 in 2013 (€ 0,69 miljoen). Deze lagere donaties worden met name gecompenseerd door hogere baten uit nalatenschappen (+€ 0,17 miljoen / 11%).

De bestedingen zijn per saldo € 0,63 miljoen (6,5%) lager dan begroot. Dit is het saldo van lager en hoger uitgevallen kosten ten opzichte van de begroting. De belangrijkste posten die lager zijn uitgevallen, betreffen kosten voor publiciteit, communicatie en fondsenwerving (-€ 0,35 miljoen), de personeelskosten (-€ 0,3 miljoen) en lagere kantoor- en algemene kosten (-€ 0,08 miljoen). De belangrijkste posten die hoger zijn uitgevallen dan begroot, betreffen de huisvestingskosten (+€ 0,16 miljoen). Dit is een gevolg van onverwacht hogere kosten aan groot onderhoud van de dierverblijven op de Apeneilanden en het Chimpanseecomplex, en duurder uitgevallen baggerwerkzaamheden rondom de Apeneilanden.

Een nadere analyse van deze verschillen is opgenomen in de jaarrekening in de Toelichting op de 'Staat van Baten en Lasten' (zie pagina 50).

Het totaal van de kosten van eigen fondsenwerving in een percentage van de baten uit eigen fondsenwerving bedraagt voor 2014 19,2% (2013: 11,4%). Voor 2014 was 18,2% begroot. Het verschil wordt met name verklaard door de lagere baten dan gepland (-€ 0,4 miljoen) en lagere kosten voor ons donateursblad de Apenote, het niet doorgaan van onze Donateur Dagen en lagere kosten op de spaarprogramma's (-€ 0,27 miljoen). Hiermee voldoet Stichting AAP ruimschoots aan de door het CBF gehanteerde norm van een drie jaar gemiddelde van maximaal 25%. Van de totale baten beschikbaar voor de doelstelling is 93,3% (2013; 73,7%) aan de doelstellingen opvang, verzorging & herplaatsing, Primadomus, wetgeving & beleid en projecten besteed. Dit is door de eerder genoemde lagere kosten lager dan de voor 2014 begrote 98,9%.

VERMOGEN

Reserves en fondsen

Het vermogen wordt onderverdeeld naar de volgende reserves:

- reserve financiering activa;
- bestemmingsreserves;
- continuïteitsreserve.

Reserve financiering activa

AAP financiert de gebouwen met eigen vermogen. Het vermogen van Stichting AAP is derhalve grotendeels vastgelegd in gebouwen bestemd voor de doelstelling. Dit vermogen is niet vrij besteedbaar. AAP neemt de boekwaarde van gebouwen bestemd voor de doelstelling op onder deze reserve.

Bestemmingsreserve

In de bestemmingsreserve zijn de geormerkte baten opgenomen. De intentie is de geormerkte baten binnen vijf jaar aan het opgegeven doel te besteden. Ten behoeve van de verdere ontwikkeling van Primadomus in Spanje is ultimo 2014 € 1,65 miljoen als bestemmingsreserve gereserveerd (bestemmingsreserve 'Gebouwen Primadomus'). Voor de renovatie en/of nieuwbouw van de bestaande dierverblijven in Almere, is een bestemmingsreserve gevormd van € 0,42 miljoen ('Renovatie/ nieuwbouw gebouwen').

Continuïteitsreserve

Stichting AAP heeft een continuïteitsreserve gevormd

voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat zij ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. De VFI-norm voor de continuïteitsreserve bedraagt 1,5 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie. AAP hanteert een minimum van eenmaal de kosten van de werkorganisatie, exclusief afschrijvingen. AAP voldoet aan de intern gestelde norm en blijft ruim binnen de VFI-norm.

LANGLOPENDE SCHULDEN

Het financieel beleid is er onder meer op gericht activa te financieren met eigen middelen en daarmee een sterke balansstructuur te bewerkstelligen. AAP heeft om die reden in 2014 geen langlopende schulden.

LIQUIDITEITEN

In 2014 zijn de beschikbare liquide middelen gedaald tot € 8,8 miljoen tegen € 9,6 miljoen ultimo 2013. Voor een uitgebreide opstelling van de kasstromen van AAP verwijzen we naar de jaarrekening. Uit dit overzicht blijkt dat de kasstroom uit operationele activiteiten in 2014 € 1,2 miljoen bedroeg, terwijl een negatieve kasstroom van € 0,07 was begroot. Dit is een gevolg van lagere uitgaven dan begroot (€ 0,6 miljoen) en ontvangen gelden uit nalatenschappen (€ 0,55 miljoen) welke ultimo 2013 op de balans stond onder de post 'te ontvangen baten uit fondsenwerving'. De negatieve kasstromen uit investeringsactiviteiten (€ 2,1 miljoen) is achtergebleven bij de begroting (€ 3,2 miljoen) door vertraging van de bouw van eerste faciliteiten voor grote katten in Primadomus. Dit leidt tot een hoger saldo liquide middelen ultimo 2014 dan begroot. Overtollige liquide middelen worden, in overeenstemming met het in dit jaarverslag verwoorde beleggingsbeleid, risicomijdend belegd in vastrentende waarden. Hierbij is rekening gehouden met het gegeven dat de continuïteitsreserve snel liquide moet zijn in geval van calamiteiten. De liquide middelen zijn voor een klein deel belegd in staatsobligaties (€ 0,28 miljoen), de overige liquide middelen staan op een spaarrekening.

TOELICHTING OP DE INVESTERINGEN

Onder de bestemmingsreserve is een bedrag opgenomen van € 1,65 miljoen voor investeringen in Primadomus. Dit betreft investeringen in onder andere een kantoorgebouw en verblijven en voorzieningen voor grote

katachtigen. Deze worden opgeleverd in 2015/2016. De bestemmingsreserve voor 'Renovatie/nieuwbouw Gebouwen' van € 0,4 miljoen, betreft nog een aantal kleinere investeringen die zijn voorzien in en aan de gebouwen in Almere.

KOSTEN ADMINISTRATIE EN BEHEER

De uitvoeringskosten van de eigen organisatie worden toegerekend op basis van een verdeelsleutel die is gebaseerd op de tijdsbesteding van contractueel gebonden medewerkers. De administratie- en beheerkosten worden uitgedrukt als percentage van de totale kosten. Het begrote percentage bedraagt 4,1% ten opzichte van 3,8% gerealiseerd. Dit lagere percentage wordt veroorzaakt door lagere bestedingen dan begroot. Het percentage blijft binnen de door AAP gestelde norm van 5%.

VERWACHTINGEN 2015

Voor het jaar 2015 is een negatief resultaat begroot van € 1,78 miljoen. Dit negatieve resultaat is een tijdelijk gevolg van de schaa sprong die AAP de afgelopen jaren heeft gemaakt. De opvangcapaciteit is door investeringen in nieuwe verblijven aanzienlijk vergroot, hetgeen gepaard gaat met hoge afschrijvingskosten van € 1,8 miljoen per jaar. Zonder deze afschrijvingskosten zijn de inkomsten en uitgaven in balans. Hiermee heeft AAP haar bestemde reserves ingezet ten behoeve van de doelstelling en is het doel nu om nieuwe reserves op te bouwen voor nieuwe vervangings- of uitbreidingsambities op de langere termijn (>5 jaar). Hiervoor is de geambieerde groei in fondsenwervende inkomsten cruciaal. Door het resultaat in 2014 is die groeiambitie met een jaar vertraagd en moet de lijn in 2015 opnieuw worden opgepakt. Om die reden is het ambitieniveau van 2014 gehandhaafd en niet verder verhoogd, zoals aanvankelijk voorzien in ons Lange Termijn Plan. In de begroting blijven de kosten besteed aan de doelstelling gelijk aan het ambitieniveau voor 2014, alleen voor Primadomus worden hogere kosten begroot in verband met de uitbreiding voor de opvang van grote katten (+ € 0,32 miljoen). Waar AAP in 2014 nog te kampen had met onderbezetting op de afdelingen wetgeving & beleid en fondsenwerving en daarmee niet alle doelen heeft behaald, is 2015 gestart met een volledige en sterke bezetting. Dat geeft ons vertrouwen in het realiseren van de ambities zoals opgenomen in jaarplan en begroting voor 2015.

SAMENWERKINGSTABEL

Naam organisatie / samenwerkingsverband	Rol AAP	Doel samenwerking
Bijdrage AAP < € 2.500		
<i>Vereniging voor Opvangcentra voor Niet-gedomesticeerde Dieren (VOND)</i>	AAP is lid. De focus wordt vanuit AAP meer gelegd op de Europese variant EARS.	Afstemming zoeken met de opvangwereld. Bevorderen van kwaliteit van de opvang, aanspreekpunt zijn voor de overheid.
<i>European Association of Zoos and Aquaria (EAZA)</i>	AAP heeft eind 2014 besloten zich terug te trekken als Associate Member.	Deelname aan een groter netwerk van potentiële herplaatspartners en tevens een kennisnetwerk met betrekking tot de zorg voor dieren.
<i>Species Survival Network (SSN)</i>	AAP is lid van deze organisatie en heeft een gedelegeerd bestuurslid in SSN.	Op de hoogte blijven van internationale ontwikkelingen, vooral in relatie tot het CITES-verdrag. Gebruik maken van internationale kanalen.
Bijdrage AAP > € 2.500 en < € 10.000		
<i>Geen nieuwe samenwerkingen aangegaan in deze categorie.</i>		
Bijdrage AAP >= € 10.000		
<i>De Dierencoalitie (voorheen Coalitie voor Dierenwelzijnsorganisaties Nederland - CDON).</i>	De directeur van AAP is lid van het dagelijks bestuur, dat toeziet op de resultaten van de nieuwe koers. AAP heeft haar aandeel in de Dierencoalitie samen met 2 andere organisaties vergroot en wil daarmee via de Dierencoalitie zicht houden op de Nederlandse politiek, waar AAP zelf meer richting EU opschuift.	Meer afstemming en overleg tussen dierenbeschermingsorganisaties in Nederland. Zoeken naar de overeenkomsten in plaats van de verschillen. Eenduidig standpunt naar de overheid toe, waardoor meer sturing.
<i>Vereniging voor Fondsenwervende Instellingen (VFI)</i>	AAP is lid en heeft in 2014 veel inzet geleverd aan een regie- en een communicatiewerkgroep.	Een samenwerkingsverband van goeddoelenorganisaties die trachten om middels centrale inkoop en belangenbehartiging de effectiviteit te vergroten.

Resultaten lopend jaar

Risico's

De VOND lijkt een slapend bestaan te leiden sinds het bestuur is gewisseld.

De VOND (branchevereniging van opvangcentra voor wilde dieren en gesprekspartner voor de overheid) heeft op het gebied van de uitheemse diersoorten relatief weinig toegevoegde waarde. Bovendien is de kwaliteit van de werkwijze bij de aangesloten leden erg divers.

Binnen de EAZA werd meermalen discussie gevoerd over AAP en haar beleid, en de wijze waarop dat zichtbaar wordt gemaakt in diverse lidstaten. Als gevolg hiervan heeft AAP besloten zich terug te trekken.

AAP dient zich te veel te conformeren aan het interne beleid van de dierentuinen en kan onvoldoende de eigen koers kiezen. Dierhouderijen op niet-ideële basis kunnen negatief in de belangstelling komen.

Eurogroup for Animals neemt mede namens AAP deel aan een welzijns werkgroep in CITES verband. Eind 2014 werd de samenwerking verder aangehaald om de kennisachterstand binnen de Eurogroup terug te dringen.

Oprichtende partij is de Engelse collega-organisatie Born Free die ook campagne voert tegen dierentuinen. Scheiding vooralsnog afdoende om goed te kunnen werken.

M.b.t. de Europese Parlementsverkiezingen werd wederom een kieswijzer opgesteld die het publiek de weg moet wijzen richting een diervriendelijk beleid. Er werd een coördinator aangenomen die onze belangen in Den Haag moet veiligstellen en de dierenwelzijnsorganisaties op de hoogte kan houden van relevante ontwikkelingen.

Standpunten van De Dierencoalitie liggen in lijn met AAP, mede door de intensieve rol die AAP vervult. Een brede coalitie neemt per definitie geen extreme standpunten in. Voor AAP biedt deze opzet extra kansen om goed geïnformeerd te blijven over de politieke ontwikkelingen in Den Haag. Risico is wel dat specifieke AAP-zaken minder op het netvlies van de coalitie staan dan van AAP. Goede instructies voor de coördinator zijn daarom van groot belang.

Kennisuitwisseling op operationele vlakken en participatie in een positioneringsdiscussie van de goededoelenorganisaties in Nederland. Er werd een strategie ontwikkeld die de goededoelensector uit het beklagdenbankje moet halen.

Geen.

Naam organisatie / samenwerkingsverband	Rol AAP	Doel samenwerking
<i>Vereniging Wilde Dieren de Tent Uit (WDdTU)</i>	Coalitiepartner samen met collega-organisaties. AAP levert een bestuurslid voor de eind 2009 opgerichte vereniging.	In samenwerking komen tot een landelijk verbod op exoten in het circus.
<i>Eurogroup for Animals</i>	Strategische samenwerking voor Europese lobby.	Het tot stand brengen van Europese regelgeving ten behoeve van exoten en daardoor een welzijns-verbetering tot stand brengen. In 2014 werd besloten i.s.m. met Eurogroup for Animals de beleidsbeïnvloeding ook op lidstaten te richten.
<i>Informatiepunt De Kemphaan</i>	AAP is participant / huurder.	Samen met de gemeente Almere en Staatsbosbeheer het huren en operationeel houden van een informatiepunt op en ten behoeve van Stadslandgoed De Kemphaan, waarop AAP is gevestigd.
<i>Lilongwe Wildlife Rescue (Malawi)</i>	AAP is medefinancier van dit project.	AAP geeft er de voorkeur aan binnen het Co&AAP -netwerk intensieve samenwerkingen op te bouwen. In het geval van Lilongwe is tevens gekeken naar mogelijkheden voor herplaatsing van onze eigen dieren.
Samenwerkingen zonder geldelijke verplichtingen		
<i>International Primate Protection League (IPPL)</i>	De directeur van AAP is de Nederlandse vertegenwoordiger.	Op de hoogte blijven van de verrichtingen op mondiaal niveau.
<i>Pantar Amsterdam (arbeidsbegeleiding en re-integratie)</i>	AAP stelt zich op als professioneel re-integratiebedrijf voor mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt.	Beschikken over een aanvullende pool van diensten binnen een maatschappelijk relevant kader.
<i>Ministerie van OCW</i>	AAP ontvangt subsidie via het Ministerie van OCW en VWS.	Een veilige, welzijnsvriendelijke en duurzame oplossing voor de voormalige proefchimpansees uit het Biomedical Primate Research Center (BPRC) in Rijswijk.

Resultaten lopend jaar

Risico's

Op 13 december 2014 werd, na aandringen van WDdTU en AAP, vanuit het kabinet aangekondigd dat het verbod per 15 september 2015 ingaat. Het besluit is genomen om WDdTU op te heffen zodra het verbod van kracht is.

Maatschappelijke discussie/lobby loopt hoog op. Het feit dat de overheid de wens van WDdTU en AAP overneemt, maakt dat wij ons meer kunnen focussen op de invulling enerzijds, en de uitwerking van een verbod anderzijds. De rol van AAP zal daarin praktisch gezien groter worden, de risico's eerder minder groot.

Binnen de Eurogroup werkt één medewerker aan het probleemgebied 'Exoten'. Deze positie kwam vacant en werd enkele maanden ingevuld, maar kwam helaas wederom vrij. Mede daardoor is er enige vertraging opgelopen in de uitrol van programma's in de 5 prioritaire lidstaten. In Brussel samengewerkt aan verschillende thema's, met de nadruk op de positieflist.

Financieel een grote investering. Standpunten Eurogroup sluiten goed aan op de standpunten van AAP. Eurogroup zal als coalitie eerder het compromis zoeken dan de confrontatie.

Het informatiepunt is in 2014 opgeheven.

Geen.

In 2013 is een start gemaakt met de evaluatie van drie jaar intensieve samenwerking en wordt gekeken of een nieuwe samenwerking mogelijk is en voor beide partijen zinvol.

Afrika blijft een lastig continent waar weinig sprake is van stabiliteit. Malawi is daarin een relatief gunstige uitzondering, desondanks zijn er geen zekerheden. Het risico is in dat geval vooral financieel.

In 2014 waren er geen gezamenlijke activiteiten. In 2015 zal onderzocht worden of de rol van AAP in de richting van IPPL voortgezet dient te worden.

IPPL is internationaal sterk actiematig actief en zodoende meer campagnegericht dan AAP. De organisatie is echter zeer gerespecteerd.

Na een periode van afbouw van de zogenaamde Melkertbanen worden nu weer een aantal gerichte trajecten aangeboden met beperkte looptijd waar mensen instromen, maar ook weer uitstromen.

De afhankelijkheid van weleer waarbij op een gegeven moment meer dan de helft van de personeelsleden uit gesubsidieerden bestond, speelt niet meer. Deze samenwerking biedt eigenlijk alleen kansen.

Buiten regulier overleg geen bijzonderheden.

Afhankelijkheid van subsidie is een risico dat door middel van een convenant veilig wordt gesteld.

VERMOGENS- EN LIQUIDITEITSBELEID STICHTING AAP

In 2013 heeft Stichting AAP haar beleggingsbeleid aangepast. Momenteel wordt dit nieuwe beleid geïmplementeerd, met name ten aanzien van de bankrelaties.

Het vermogens- en liquiditeitsbeleid van AAP kent als hoofduitgangspunt het in standhouden van de waarde van de hoofdsom.

Hiervoor weegt stichting AAP het minimaliseren van risico en duurzaam, maatschappelijk en ethisch verantwoord financieel beheer af. Deze afweging valt uiteen in een tweetal niveaus; de keuze voor een bankrelatie en de keuze voor een financieel product.

BANKRELATIE(S)

De banken waar Stichting AAP zaken mee doet, moeten in het kader van het minimaliseren van het risico minimaal voldoen aan één van de volgende criteria:

1. een systeembank óf
2. minimaal een core Tier-1 ratio (1) (= kernkapitaal) van 10%(2) óf
3. beoordeling van Moody's van minimaal A2

Na toetsing op deze criteria wordt iedere (potentiële) bankrelatie getoetst op het gevoerde duurzaamheidsbeleid. Dit duurzaamheidsbeleid vormt uiteindelijk de doorslaggevende factor in de keuze voor een bankrelatie.

SPREIDEN VAN VERMOGEN EN LIQUIDITEITEN

Het vermogen van Stichting AAP dient verspreid te worden over verschillende banken en/of juridische entiteiten. Per bank en/of entiteit mag maximaal 5 miljoen euro gestald vermogen staan.

VERMOGENS- OF LIQUIDITEITSPRODUCTEN

Alleen producten met een (zeer) laag risicoprofiel worden door AAP aangekocht of aangehouden. Dit betekent dat overtollige liquide middelen worden tegen vastrentende waarden voor bepaalde termijn vastgelegd of aangehouden op een spaarrekening. Onder vastrentende waarden wordt verstaan deposito's of obligaties. Obligaties dienen bij aanschaf een bovengemiddeld positieve rating (= onder gemiddeld risico) te hebben.

Obligaties worden in principe verkocht op het moment dat deze een gemiddelde rating krijgen. Donaties, giften, nalatenschappen e.d. die worden geschonken aan Stichting AAP en die bestaan uit vastrentende waarden worden geaccepteerd. Afhankelijk van de geldende rentestand is het beleid om deze obligaties aan te houden tot aflossingsdatum en periodiek de rente te ontvangen. Nalatenschappen die bestaan uit effecten worden geaccepteerd en vanuit het risico oogpunt in principe direct na overdracht geliquideerd.

DUURZAAM, MAATSCHAPPELIJK EN ETHISCH VERANTWOORD BELEGGEN

Stichting AAP wil duurzaam, maatschappelijk en ethisch verantwoord haar vermogen en liquiditeiten onderbrengen bij banken; waarbij ons streven is om zo verstandig mogelijk met energiebronnen en het milieu om te gaan. Dit past bij onze waarden als maatschappelijke organisatie. De doelstelling van Stichting AAP is om met zo min

mogelijk risico een zo gunstig mogelijk rendement te realiseren, onder voorwaarde dat er voldaan wordt aan de eisen op het gebied van duurzaam, maatschappelijk en ethisch verantwoord ondernemen. Beoordeling van de portefeuille bij bancaire organisaties vindt plaats met behulp van Systainalitics; een onderzoeksinstituut gespecialiseerd in verkrijgen en toepassen van ethische beoordelingen van ondernemingen en staten.

POSITIEVE CRITERIA

De aan te houden vastrentende waarden dienen aan de volgende criteria te voldoen:

- Het beleid van de onderneming dient niet in strijd met de doelstelling van Stichting AAP te zijn.
- Ondernemingen dienen geen negatieve invloed uit te oefenen op het welzijn van uitheemse diersoorten.
- Ondernemingen dienen een actief en integraal milieubeleid te voeren, hierbij kan gedacht worden aan:
  - de aard van de gebruikte grondstoffen en eindproduct;
  - energie en waterverbruik;
  - de aard van vrijkomende emissies en afval bij de productie en
  - mogelijkheden en mate van hergebruik van producten.

UITSLUITINGSCRITERIA

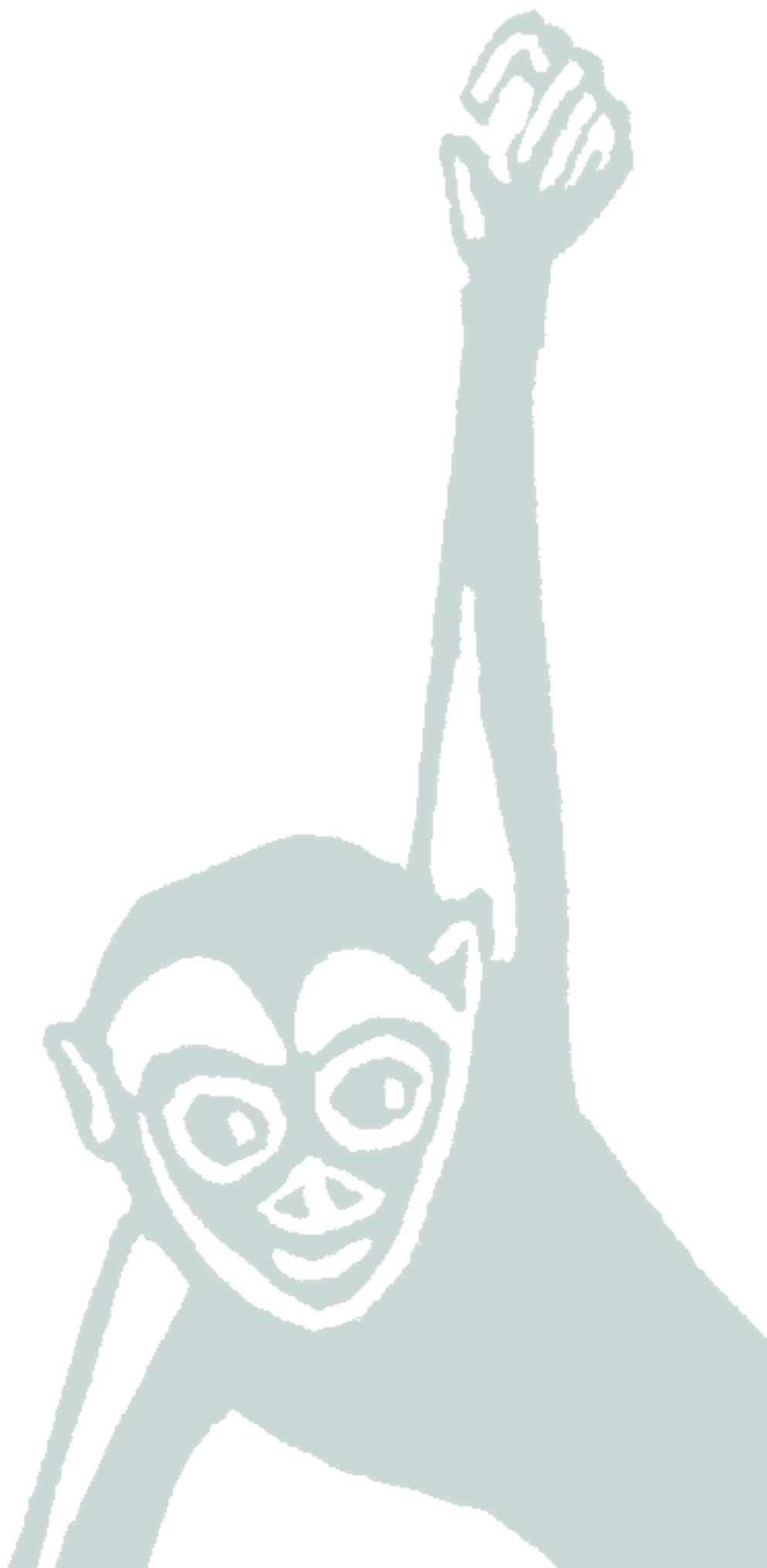
Geen beleggingen zijn toegestaan in:

- ondernemingen die bij ontwikkeling en productie van hun artikelen gebruikmaken van dierproeven (om deze reden wordt niet belegd in farmaceutische bedrijven);
- ondernemingen in de bio-industrie of die gebruikmaken van gentechnologie;
- ondernemingen actief in productie of distributie van nucleaire energie;
- ondernemingen actief in productie of handel van wapens gericht op vernietiging van leven, natuur of eigendommen;
- ondernemingen die zich bezighouden met tabak, alcohol, pornografie, gokken, kinderarbeid, discriminatie en schending van mensenrechten;
- in aandelen, tenzij verworven uit een nalatenschap van een donateur (aandelen in de hierboven genoemde ondernemingen zijn niet toegestaan).

JAAARREKENING

BALANS PER 31 DECEMBER 2014

(na resultaatbestemming)

	31 december 2014		31 december 2013	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Materiële vaste activa (1)				
<i>Bedrijfsmiddelen (2)</i>				
Gebouwen	1.696.655		1.789.486	
Bedrijfsmiddelen	<u>271.542</u>		<u>166.884</u>	
		1.968.197		1.956.370
<i>Direct in gebruik voor de doelstelling (3)</i>				
Gebouwen en terreinen	10.823.600		10.567.715	
Inventaris doelstelling	<u>62.237</u>		<u>12.520</u>	
		<u>10.885.837</u>		<u>10.580.235</u>
		12.854.034		12.536.605
Financiële vaste activa				
<i>Effecten (4)</i>		287.173		367.428
<i>Vorraden (5)</i>		31.509		31.629
<i>Vorderingen (6)</i>		2.085.505		2.362.969
<i>Liquide middelen (7)</i>		<u>8.764.024</u>		<u>9.598.411</u>
Totaal		<u><u>24.022.245</u></u>		<u><u>24.897.042</u></u>

	<u>31 december 2014</u>		<u>31 december 2013</u>	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Reserves (8)				
<i>Reserves</i>				
Continuïteitsreserve (9)	10.070.488		8.952.399	
Reserve financiering activa doelstelling (10)	10.823.600		10.567.715	
Bestemmingsreserve (11)	<u>2.070.000</u>		<u>4.306.330</u>	
		22.964.088		23.826.444
Schulden op korte termijn (12)				
Belastingen en sociale lasten	317.609		85.172	
Crediteuren	309.777		224.437	
Overlopende passiva (13)	118.188		456.400	
Overige kortlopende schulden (14)	<u>312.583</u>		<u>304.589</u>	
		<u>1.058.157</u>		<u>1.070.598</u>
Totaal		<u><u>24.022.245</u></u>		<u><u>24.897.042</u></u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2014

	Realisatie 2014	Begroting 2014	Realisatie 2013
	€	€	€
BATEN			
Baten uit eigen fondsenwerving (15)	5.407.531	5.811.000	6.951.848
Baten uit acties door derden (16)	518.028	560.900	560.107
Subsidies (17)	1.359.804	1.262.994	1.638.709
Baten uit beleggingen (18)	113.659	116.000	115.607
Overige baten (19)	706.079	423.020	831.775
Som van de baten	8.105.101	8.173.914	10.098.045
LASTEN (20)			
Besteed aan doelstellingen			
Doelstelling opvang, verzorging en herplaatsing	5.210.734	5.251.449	4.970.241
Primadomus	1.102.804	1.154.826	947.258
Wetgeving & Beleid	1.132.702	1.546.767	1.399.525
Projecten	119.113	134.520	120.945
	7.565.353	8.087.562	7.437.969
Besteed aan werving baten			
Kosten eigen fondsenwerving	1.039.935	1.058.077	794.147
Kosten acties derden	17.170	51.140	30.688
	1.057.105	1.109.217	824.835
Beheer en administratie			
Kosten beheer en administratie	344.999	397.447	310.165
Som der lasten	8.967.457	9.594.226	8.572.969
Resultaat	-862.356	-1.420.312	1.525.076

RESULTAATBESTEMMING 2014

Door realisatie van gebouwen in Almere en Primadomus vallen deze beide bestemmingsreserves gedeeltelijk vrij. Deze reserves komen ten gunste van de continuïteitsreserve. De directeur/ bestuurder heeft besloten om het negatieve resultaat van € 862.356 en de toevoeging aan de reserve financiering activa doelstelling te verrekenen met de continuïteitsreserve.

Toevoeging / onttrekking aan:

– continuïteitsreserve	1.118.089
– reserve financiering activa doelstelling	255.885
– bestemmingsreserve Renovatie / Nieuwbouw Gebouwen Almere	-1.705.000
– bestemmingsreserve Gebouwen Primadomus	-531.330
Saldo	-862.356

KASSTROOMOVERZICHT 2014

	Realisatie 2014	Begroting 2014	Realisatie 2013
	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Ontvangsten uit eigen fondsenwerving	5.932.451	5.811.000	6.337.891
Baten uit acties door derden (16)	518.028	561.000	560.107
Overige ontvangsten	272.222	180.000	237.971
Subsidies	1.103.510	1.026.000	1.262.701
Loonkostensubsidies (21)	8.652	7.000	21.717
Betalingen aan leveranciers en werknemers	-6.785.361	-7.773.000	-7.194.136
	<u>1.049.502</u>	<u>-188.000</u>	<u>1.226.250</u>
	.....	.....	.....
Ontvangen rente (18)	112.074	106.000	151.328
Betaalde rente	0	0	0
Beleggingsresultaat (18)	13.458	10.000	25.136
	<u>1.175.034</u>	<u>-72.000</u>	<u>1.402.714</u>
	.....	.....	.....
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings in bedrijfsmiddelen (2)	186.794	185.000	32.789
Investerings in activa doelstelling (3)	1.915.868	2.993.000	3.389.586
Desinvestering	0	0	0
	<u>2.102.662</u>	<u>3.178.000</u>	<u>3.422.375</u>
	.....	.....	.....
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Aflossing langlopende leningen	0	0	0
Afgestoten beleggingen (4)	95.000	99.000	241.096
Koersresultaat (4)	-1.758	0	-4.757
	<u>93.242</u>	<u>99.000</u>	<u>236.339</u>
	.....	.....	.....
Netto kasstroom	<u>-834.386</u>	<u>-3.151.000</u>	<u>-1.783.322</u>
Saldo liquide middelen primo	<u>9.598.410</u>	<u>9.941.000</u>	<u>11.381.733</u>
Saldo liquide middelen ultimo	<u><u>8.764.024</u></u>	<u><u>6.790.000</u></u>	<u><u>9.598.410</u></u>

TOELICHTING

ALGEMENE TOELICHTING

Activiteiten

De activiteiten van Stichting AAP betreffen het verbeteren van het welzijn van uitheemse, niet-gedomesticeerde dieren. Stichting AAP doet dit enerzijds door opvang, verzorging en herplaatsing van individuele dieren en anderzijds door preventieve beïnvloeding van algemeen publiek en beleidsmakers. Stichting AAP zet zich in Nederland en daarbuiten actief in om samenwerkingen aan te gaan om haar doel te bereiken.

Stelselwijzigingen

In 2014 hebben zich geen stelselwijzigingen voorgedaan.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest en ontvangen dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. De verkrijgingsprijs van de verworven activa doelstelling en bedrijfsmiddelen is opgenomen onder de investeringsactiviteiten. Afgestoten beleggingen en gerealiseerde koersresultaten zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het bestuur van Stichting AAP zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningpost.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN VAN ACTIVA EN PASSIVA

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld conform de "Richtlijn Fondsenwervende Instellingen" (Richtlijn 650), zoals gepubliceerd onder verantwoordelijkheid van de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waar-

deringsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Bijzondere waardevermindering van vaste activa

Stichting AAP beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder waardeverminderingsverlies wordt direct als last verwerkt in de winst- en verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

1. Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs, verminderd met de afschrijvingen volgens de lineaire methode. Voor de aanschaffingen gedurende het boekjaar vindt afschrijving tijdseverredig plaats. De afschrijvingsperiode is gebaseerd op de verwachte levensduur van de activa.

Er is geen verplichting tot herstel na afloop van het gebruik van het actief. Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen mag geen voorziening voor groot onderhoud worden aangehouden. De kosten worden rechtstreeks in het resultaat verantwoord.

2. Bedrijfsmiddelen

De geschatte levensduur van de gebouwen bedraagt 20 jaar.

De geschatte levensduur van de inventaris bedrijfsmiddelen bedraagt 3 jaar, met uitzondering van de levensduur van de zonnepanelen die 10 jaar bedraagt.

3. Direct in gebruik voor de doelstelling

De geschatte levensduur van de gebouwen zonder dierverblijven in gebruik voor de doelstelling bedraagt 20 jaar.

De geschatte levensduur van de gebouwen met dierverblijven in gebruik voor de doelstelling bedraagt 10 jaar.

De geschatte levensduur van de inventaris in gebruik voor de doelstelling bedraagt 3 jaar.

4. Financiële vaste activa

Effecten worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde.

Onder de financiële vaste activa zijn effecten (obligaties en aandelen) verantwoord die Stichting AAP uit nalatenschappen heeft verkregen. De effecten worden gewaardeerd tegen marktwaarde.

Daarnaast wordt een deel van de continuïteitsreserve, welke in vastrentende waarden wordt aangehouden hieronder verantwoord.

De gerealiseerde en ongerealiseerde koersverschillen worden in de staat van baten en lasten verantwoord onder het financieel resultaat.

5. Voorraden

De voorraden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder toepassing van de FIFO-methode ('first in, first out'). De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incourantheid van de voorraden.

6. Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Voorzeningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

7. Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

8. Reserves

Het eigen vermogen van Stichting AAP wordt ingedeeld

in diverse reserves. Jaarlijks wordt het resultaat door het bestuur bestemd. Eerst wordt de continuïteitsreserve opgebouwd tot minimaal 1 maal de kosten van de werkorganisatie (exclusief afschrijvingen) van het afgesloten boekjaar (binnen de Richtlijnen van de VFI van maximaal 1,5 maal de kosten). Uitgangspunt zijn de kosten van de werkorganisatie van het jaar waarover de jaarrekening wordt opgesteld. Vervolgens wordt de bestemmingsreserve financiering activa doelstelling gevormd.

Als laatste worden de bestemmingsreserves gevormd naar aanleiding van het Lange Termijn Plan.

Dit plan wordt goedgekeurd door de Raad van Toezicht.

9. Continuïteitsreserve

Stichting AAP heeft een continuïteitsreserve gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat zij ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. De maximaal toegestane continuïteitsreserve bedraagt 1,5 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie, conform definitie VFI.

10. Reserve financiering activa doelstelling

Het bestuur van Stichting AAP heeft een reserve financiering activa doelstelling afgezonderd ter grootte van de boekwaarde van de gebouwen voor de doelstelling. Dit deel van het vermogen is niet vrij besteedbaar voor Stichting AAP.

11. Bestemmingsreserve

Het bestuur van Stichting AAP heeft een deel van de reserves afgezonderd voor toekomstige nieuwbouw en renovaties in Almere en Primadomus.

12. Schulden op korte termijn

Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen reële waarde en hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

Pensioenregeling

De belangrijkste kenmerken van de pensioenregeling van Stichting AAP zijn:

- een middelloonregeling waarbij de pensioengrondslag het pensioengevend jaarsalaris is (inclusief vakantiegeld), verminderd met de franchise.
- de pensioenaanspraken worden niet geïndexeerd;
- de opbouw 1,75% per dienstjaar voor het ouderdomspensioen (middelloon);
- eigen bijdrage voor de werknemer is: 2% van de pensioengrondslag;

- de uitvoeringsovereenkomst eindigt op 31 december 2014.
- met ingang van 2014 is de pensioenleeftijd verhoogd van 65 naar 67 jaar

De pensioenregeling is ondergebracht bij een verzekeraar (ASR). Het betreft een verzekerde regeling waarbij de verzekeraar het risico loopt. Een dekkingsgraad is derhalve niet van toepassing.

ASR is door Standard & Poor beoordeeld met de rating A, die overeenkomt met “aanvaardbare kwaliteit”.

Met ingang van 2015 wordt het huidige contract met drie jaar verlengd bij ASR. Het opbouwpercentage wordt verhoogd van 1,75% naar 1,875% en de eigen bijdrage van de medewerkers wordt verhoogd van 2% naar 3,25%. Voordelen en nadelen van individuele waardeoverdracht naar aanleiding van verschil tussen marktrente en contractuele rente worden verrekend met Stichting AAP. Bij een inkomende individuele waardeoverdracht worden de aanspraken door de oude uitvoerder omgerekend naar een overdrachtswaarde op basis van de wettelijk rente. Deze overdrachtswaarde wordt in het nieuwe contract aangewend voor de aankoop van nieuwe aanspraken op basis van het contractuele tarief. Indien de wettelijke rente hoger is dan de rente die gehanteerd wordt in het contract, dan zal de nieuwe werkgever het verschil moeten bijleggen. Bij een uitgaande overdracht geldt precies hetzelfde, maar dan omgekeerd.

Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

GRONDSLAGEN BEPALING VAN OVERSCHOTTEN EN TEKORTEN

Algemeen

Het overschot of tekort wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de kosten van fondsenwerving en de uitvoeringskosten van de eigen organisatie en het aandeel in acties derden, subsidies overheden, het saldo van de rentebaten en -lasten en overige baten. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben. Bij deze toerekening wordt een bestendige gedragslijn gevolgd.

In de balans wordt rekening gehouden met de aan een periode toe te rekenen bedragen die in een andere peri-

ode zijn of worden ontvangen dan wel betaald. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn.

Baten

15. Baten uit eigen fondsenwerving

Onder de baten uit eigen fondsenwerving wordt verstaan ontvangen donatie- en adoptiegelden alsmede opbrengsten uit acties, bijdragen bedrijfssponsoring en sponsorgelden, de opbrengst van collecten, nalatenschappen, legaten, lijfrentes, airmiles en al het andere dat door vrijgevigheid wordt ontvangen.

Nalatenschappen, legaten en toegezegde schenkingen worden verantwoord in het jaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld, onder aftrek van eventueel verschuldigde schenkings- en successierechten. De ontvangen toezeggingen met een geschatte waarde van minder dan € 10.000 worden op 100% gewaardeerd. Toezeggingen boven de € 10.000 worden op 75% van de schatting gewaardeerd. In 2013 en 2014 zijn de waarderingspercentages ongewijzigd gebleven. De overige posten worden opgenomen op het moment dat er een betrouwbare schatting van de opbrengst kan worden gemaakt.

Vanwege de geringe omvang van de opbrengstwaarde van de verkoop van voorraden, wordt deze in de staat van baten en lasten verantwoord onder de baten uit eigen fondsenwerving.

16. Baten uit acties door derden

Onder aandeel uit acties van derden worden bijdragen verantwoord die zijn verkregen uit door derden gehouden acties. Dit betreffen uitsluitend acties waarvoor Stichting AAP geen risico draagt.

17. Subsidies van overheden

Onder subsidies overheden worden vergoedingen verantwoord voor in opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap afgesloten contracten met betrekking tot de toekomstige opvang, verzorging en herplaatsing van proefdieren. Zie voor verdere informatie toelichting op de balans punt 13 overlopende passiva. Verder worden hieronder (eenmalige) gemeentelijke subsidies verantwoord alsmede Europese subsidies.

18. Baten uit beleggingen

Baten uit beleggingen bestaan uit dividend, rente en (on)gerealiseerde koersresultaten.

19. Overige baten

Onder overige baten worden onder andere verantwoord baten ontvangen voor de opname en verzorging van inbeslaggenomen dieren, ontvangen huurbedragen van vrijwilligers/stagiaires/medewerkers voor woonruimte en baten voor het verzorgen van opleidingen voor derden.

Verkregen goederen en diensten in natura van materiële omvang worden verantwoord tegen de waarde volgens het economisch verkeer.

20. Lasten

De lasten bestaan uit kosten besteed aan de doelstellingen, kosten besteed aan werving baten en kosten besteed aan beheer en administratie.

De kosten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Bij deze toerekening wordt een bestendige gedragslijn gevolgd. Directe kosten worden meteen juist toegewezen waar ze betrekking op hebben.

Indirecte kosten worden verdeeld op basis van een kostenverdeelsleutel.

Deze kostenverdeelsleutel is gebaseerd op de verhouding van de bestede uren van de medewerkers van

– Opvang, verzorging en herplaatsing	64,6%	}	81,2%
– Primadomus	2,2%		
– Wetgeving & Beleid	11,9%		
– Projecten	2,5%		

Van de indirecte kosten wordt 12,4% (in 2013: 10,2%) toegewezen aan werving baten.

De onderverdeling daarvan is als volgt:

– kosten eigen fondsenwerving	12,1%	}	12,4%
– kosten acties door derden	0,3%		

De kosten beheer en administratie 6,4% (in 2013: 6,3%) worden berekend door toerekening van de kosten directie, financiën, technische dienst, automatisering, P&O en facilitaire diensten.

– beheer en administratie	6,4%	6,4%
---------------------------	------	------

Stichting AAP over de doelstellingen, werving baten en beheer en administratie. Het aan de medewerkers betaalde jaarsalaris is hierbij als wegingsfactor meegenomen en wordt jaarlijks geactualiseerd.

Van de indirecte kosten wordt 81,2% (in 2013: 83,5%) toegewezen aan de doelstelling.

De onderverdeling daarvan is als volgt: (zie overzicht onderaan deze pagina)

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Huurcontracten

Huurcontracten met betrekking tot kopieerapparaten worden op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2014

ACTIVA

1. MATERIËLE VASTE ACTIVA

	Gebouwen	Inventaris bedrijfs- middelen	Totaal
	€	€	€
<i>2. Bedrijfsmiddelen</i>			
Aanschafwaarde per 31 december 2013	2.703.723	515.510	3.219.233
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december 2013	914.237	348.626	1.262.863
Boekwaarde per 31 december 2013	<u>1.789.486</u>	<u>166.884</u>	<u>1.956.370</u>
Administratieve correctie per 1 januari 2014:			
Bij: correctie aanschafwaarde van doelstelling naar bedrijfsmiddelen	0	6.965	6.965
Correctie cumulatieve afschrijving	0	6.965	6.965
Af: correctie van bedrijfsmiddelen naar doelstelling	0	-91.528	-91.528
Correctie cumulatieve afschrijving	<u>0</u>	<u>-45.950</u>	<u>-45.950</u>
Aanschafwaarde per 1 januari 2014	2.703.723	430.947	3.134.670
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari 2014	914.237	309.641	1.223.878
Boekwaarde per 1 januari 2014	<u>1.789.486</u>	<u>121.306</u>	<u>1.910.792</u>
Bij: investeringen 2014	12.768	174.026	186.794
	<u>1.802.254</u>	<u>295.332</u>	<u>2.097.586</u>
Af: desinvestering	0	14.787	14.787
Correctie cumulatieve afschrijving van desinvestering	0	-14.787	-14.787
Afschrijvingen	105.599	23.790	129.389
Boekwaarde per 31 december 2014	<u><u>1.696.655</u></u>	<u><u>271.542</u></u>	<u><u>1.968.197</u></u>
Aanschafwaarde per 31 december 2014	2.716.491	590.186	3.306.677
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december 2014	1.019.836	318.644	1.338.480
Boekwaarde per 31 december 2014	<u><u>1.696.655</u></u>	<u><u>271.542</u></u>	<u><u>1.968.197</u></u>

In deze post is per ultimo 2014 een bedrag inbegrepen met een boekwaarde ad € 760.130 (in 2013 € 735.524) met betrekking tot Primadomus.

Op 1 januari 2014 is een speciale module voor de vastlegging van de materiële vaste activa in gebruik genomen. Er hebben per die datum verschuivingen plaatsgevonden tussen de categorieën bedrijfsmiddelen en doelstelling. Deze verschuivingen zijn separaat verwerkt als zijnde mutaties in aanschafwaarde én in cumulatieve afschrijving.

Onder bedrijfsmiddelen gebouwen wordt ook verantwoord het Blauwe kantoor in Almere. Dit is een 'activa niet dienstbaar aan bedrijfsuitoefening', omdat het op dit moment niet wordt ingezet ten behoeve van de primaire activiteiten van AAP.

	Gebouwen en terreinen	Inventaris doelstelling	Totaal
	€	€	€
3. Direct in gebruik voor de doelstelling			
Aanschafwaarde per 31 december 2013	17.845.586	366.130	18.211.716
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december 2013	7.277.871	353.610	7.631.481
Boekwaarde per 1 januari 2014	10.567.715	12.520	10.580.235
Administratieve correctie per 1 januari 2014:			
Af: correctie aanschafwaarde van doelstelling naar bedrijfsmiddelen	0	-6.965	-6.965
Correctie cumulatieve afschrijving	0	-6.965	-6.965
Bij: correctie van bedrijfsmiddelen naar doelstelling	0	91.528	91.528
Correctie cumulatieve afschrijving	0	45.950	45.950
Aanschafwaarde per 1 januari 2014	17.845.586	450.693	18.296.279
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari 2014	7.277.871	392.595	7.670.466
Boekwaarde per 1 januari 2014	10.567.715	58.098	10.625.813
Bij: investeringen 2014	1.874.461	41.407	1.915.868
	12.442.176	99.505	12.541.681
Af: desinvestering	0	108.898	108.898
Correctie cumulatieve afschrijving van desinvestering	0	-108.898	-108.898
Afschrijvingen	1.618.576	37.268	1.655.844
Boekwaarde per 31 december 2014	10.823.600	62.237	10.885.837
Aanschafwaarde per 31 december 2014	19.720.047	383.202	20.103.249
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december 2014	8.896.447	320.965	9.217.412
Boekwaarde per 31 december 2014	10.823.600	62.237	10.885.837

In deze post is per ultimo 2014 een bedrag inbegrepen met een boekwaarde ad € 3.602.670 (in 2013 € 3.655.437) met betrekking tot activa direct in gebruik voor de doelstelling Primadomus. In deze post is een bedrag opgenomen van € 1.777.769 voor het Facility Centre in Almere, dat in 2015 geactiveerd zal worden.

Op 1 januari 2014 is een speciale module voor de vastlegging van de materiële vaste activa in gebruik genomen. Er hebben per die datum verschuivingen plaatsgevonden tussen de categorieën bedrijfsmiddelen en doelstelling. Deze verschuivingen zijn separaat verwerkt als zijnde mutaties in aanschafwaarde én in cumulatieve afschrijving.

4. FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	€	€
Effecten		
Boekwaarde per 1 januari	367.428	625.519
Aankopen	0	0
Verkopen	95.000	241.096
Gerealiseerde resultaat	-1.758	-4.757
Ongerealiseerde resultaat	16.503	-12.238
Boekwaarde per 31 december	<u>287.173</u>	<u>367.428</u>

De effecten worden aangehouden ter belegging, conform het vermogens- en liquiditeitsbeleid van Stichting AAP (zie pag. 44 jaarverslag).

De effecten staan ter vrije beschikking van Stichting AAP.

5. VOORRADEN

De voorraden bestaan uit AAP gerelateerde artikelen als: kalenders, pluche apen, ansichtkaarten, boeken en t-shirts. Deze artikelen worden hoofdzakelijk verkocht tijdens de jaarlijkse donateurdagen of gebruikt als relatiegeschenk.

6. VORDERINGEN

	<u>31 dec. 2014</u>	<u>31 dec. 2013</u>
	€	€
Te ontvangen baten uit fondsenwerving	1.043.323	1.593.243
Egalisatiereserve OCW	811.210	564.789
Overlopende activa	154.641	102.646
Rente	66.536	93.154
Pensioenpremie	0	2.292
Overige vorderingen	9.795	6.845
	<u>2.085.505</u>	<u>2.362.969</u>

De post te ontvangen baten uit fondsenwerving bestaat uit te ontvangen legaten en nalatenschappen voor een bedrag van € 1.007.148. Hiervan is onbekend of de looptijd korter of langer dan 1 jaar is.

De egalisatiereserve OCW (2014) bestaat uit een te vorderen bedrag met betrekking tot een afgesloten contract over de toekomstige opvang, verzorging en herplaatsing van proefdieren.

Op basis van een convenant, d.d. 3 juni 2003, afgesloten met het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen namens de Staat der Nederlanden, wordt gedurende 30 jaar een vast jaarlijks bedrag aan subsidie ontvangen voor de opvang van chimpansees welke proefdier zijn geweest.

De ontvangen subsidie minus de bestedingen ten behoeve van de opvang van de chimpansees wordt in de egalisereserve OCW verantwoord uit hoofde van vorderingen in verband met de verzorging van deze dieren in toekomstige jaren. Jaarlijks worden de werkelijke uitgaven getoetst aan de toegezegde subsidie, gerealiseerde voordelen of nadelen worden verantwoord via de egalisereserve OCW.

Onder de post overlopende activa zijn de volgende posten opgenomen:

– debiteuren	€ 73.326
– vooruitbetaalde kosten	€ 49.811
– te ontvangen bedragen	€ 22.589
– depot NL post	€ 8.915
	<u>€ 154.641</u>

De looptijd van de overlopende activa, rente en overige vorderingen is korter dan 1 jaar.

7. LIQUIDE MIDDELEN

De liquide middelen zijn weggezet op direct opvraagbare spaarrekeningen bij diverse bankinstellingen.

In deze post is een bedrag opgenomen van € 50.000 dat niet ter vrije beschikking staat van AAP vanwege een garantstelling voor Primadomus.

PASSIVA

8. RESERVES

	2014	2013
	€	€
9. Continuïteitsreserve		
Saldo per 1 januari	8.952.399	5.232.804
Mutatie boekjaar	1.118.089	3.719.595
Boekwaarde per 31 december	<u>10.070.488</u>	<u>8.952.399</u>

Stichting AAP heeft zich ten doel gesteld, conform de VFI-richtlijn, een continuïteitsreserve aan te houden van maximaal anderhalf maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie (exclusief afschrijvingen).

De continuïteitsreserve mag derhalve maximaal € 10.773.335 bedragen.

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	€	€
10. Reserve financiering activa doelstelling		
Saldo per 1 januari	10.567.715	8.575.213
Mutatie boekjaar	255.885	1.992.502
Saldo per 31 december	<u><u>10.823.600</u></u>	<u><u>10.567.715</u></u>

De reserve financiering activa doelstelling is een reserve ter grootte van de boekwaarde van de gebouwen voor de doelstelling per ultimo 2014 en is voor het eerst gevormd in 2009. Deze reserve is niet vrij besteedbaar voor Stichting AAP, omdat dit vermogen is vastgelegd in gebouwen voor de doelstelling.

	<u>Renovatie/Nieuwbouw Gebouwen Almere</u>	<u>Gebouwen Primadomus</u>	<u>Totaal</u>
	€	€	€
11. Bestemmingsreserves			
Saldo per 1 januari	2.125.000	2.181.330	4.306.330
Mutatie boekjaar	-1.705.000	-531.330	-2.236.330
Saldo per 31 december	<u><u>420.000</u></u>	<u><u>1.650.000</u></u>	<u><u>2.070.000</u></u>

Renovatie/Nieuwbouw Gebouwen Almere

Het bestuur heeft een bestemmingsreserve gevormd ten behoeve van toekomstige nieuwbouw en renovaties aan de gebouwen in Almere.

Gebouwen Primadomus

Ten behoeve van de verdere ontwikkeling van de opvang, verzorging en herplaatsing van groepen dieren in de vestiging Primadomus heeft het bestuur een reserve gevormd ter grootte van de nog te realiseren investering.

12. SCHULDEN OP KORTE TERMIJN

De kortlopende schulden hebben een resterende looptijd van korter dan een jaar. De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter ervan.

13. OVERLOPENDE PASSIVA

	<u>31 dec. 2014</u>	<u>31 dec. 2013</u>
	€	€
Vooruit ontvangen bedragen	110.838	449.150
Borg huizen en Blauwe Kantoor	7.350	7.250
	<u>118.188</u>	<u>456.400</u>

De vooruit ontvangen bedragen hebben voornamelijk betrekking op afgesloten contracten met betrekking tot de toekomstige opvang, verzorging en herplaatsing van proefdieren.

14. OVERIGE KORTLOPENDE SCHULDEN

	<u>31 dec. 2014</u>	<u>31 dec. 2013</u>
	€	€
Vakantiegeld en vakantiedagen	208.976	188.447
Nog te betalen kosten	74.941	91.682
Pensioenpremie	11.936	0
Overige	16.730	24.460
	<u>312.583</u>	<u>304.589</u>

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Rechten

Nationale Postcode Loterij

De Nationale Postcode Loterij heeft in 2010 Stichting AAP te kennen gegeven de organisatie te steunen met een bedrag van € 500.000 per jaar tot en met 2015. Het jaarlijkse bedrag van € 500.000 is niet contant gemaakt. De Nationale Postcode Loterij heeft op 26 januari 2015 een toezegging gedaan voor een projectgift van € 1.456.250 ter besteding aan gebouwen voor grote kachthallen in Primadomus.

Nalatenschappen

Stichting AAP is één van de vijf erfgenamen van een nalatenschap welke bestaat uit effecten. Hierop rust een verplichting jegens een begunstigde van jaarlijks € 40.000 geïndexeerd tot aan overlijden begunstigde. De contante waarde van de verplichting wordt vooralsnog even hoog ingeschat als de waarde van de beleggingsportefeuille. De waarde van betreffende portefeuille bedroeg ultimo 2014 € 789.756 (in 2013 € 783.470).

Energiesubsidies

Stichting AAP heeft nog één toezegging voor een energiesubsidie met betrekking tot Primadomus. Deze toezegging is middels een schriftelijk documenten vastgelegd voor een totaalbedrag van € 25.937.

Verantwoording subsidie gemeente voor "Nieuwbouw Stichting AAP"

In het kader van het IFA2-project 'Ontwikkeling Boshart Almeerderhout' heeft AAP de nieuwbouw van de Primatenhal en Quarantaine ingebracht in de toeristische versterking van het Boshart Almeerderhout. De toegekende subsidie (met kenmerk 11510 SA) betrof een bijdrage in het vergroten van de visuele toegankelijkheid en duurzame uitstraling van het gebouw. Dit onder andere met het creëren van duurzame/groene gevels en daken, een aangepaste kleurstelling van het traliewerk van de verblijven, het vergroten van het raamoppervlak van de veterinaire ruimtes voor visuele toegankelijkheid, inrichting en gedeeltelijke overkapping van het bezoekersplein. In 2014 is de laatste functionaliteit – het overkappen van het bezoekersplein – toegevoegd, zoals opgenomen in de subsidieaanvraag. Daarmee is het project "Nieuwbouw Stichting AAP" afgerond en

is aan de aan de subsidie gekoppelde verplichtingen voldaan. Het volledige project met een totale omvang van € 4.075.592 (inclusief BTW) is daarmee afgerond en besteed. De gesubsidieerde onderdelen met een waarde van € 200.000 zijn geïntegreerd in dit budget en de uiteindelijke besteding. In 2013 is reeds € 190.000 ontvangen en het restantbedrag van € 10.000 wordt pas toegekend na de verantwoording over de gebruikte subsidie.

Pacht

In 2012 is met Staatsbosbeheer een pachtovereenkomst gesloten voor € 36.300 per jaar voor een periode van 30 jaar. Na een periode van 10 jaar kan de canon worden aangepast.

Opvang proefdieren

Stichting AAP heeft in opdracht van de Staat der Nederlanden de huisvesting en verzorging op zich genomen van 28 chimpansees welke proefdier zijn geweest in het Biomedical Primate Research Centre te Rijswijk. Het aantal te verzorgen dieren per ultimo 2014 is 26. In het Convenant zijn de overdracht, huisvesting, verzorging en behandeling van de chimpansees van het BPRC vastgelegd. Het Convenant is op 3 juni 2003 namens de Staat der Nederlanden ondertekend door de Minister van Onderwijs, Cultuur & Wetenschappen (OCW) mede namens de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). De verwachting is dat de verzorging van deze chimpansees tot circa 2036 duurt. Stichting AAP verkrijgt van het ministerie van OCW hiervoor gedurende 30 jaar een vergoeding. Het complex is in 2006 in gebruik genomen.

Contractuele verplichtingen

De waarde van de contractuele verplichtingen voor 2015 bedraagt € 412.000.

De waarde van de contractuele verplichtingen voor de periode 2016-2018 bedraagt € 252.000.

De vier contracten die de grootste financiële impact hebben zijn: energiecontract, schoonmaakcontract, contract met betrekking tot afvoer afval en een samenwerkingsovereenkomst op Europees niveau.

Gebeurtenis na balansdatum

De Nationale Postcode Loterij heeft op 26 januari 2015 een toezegging gedaan voor een projectgift van € 1.456.250 ter besteding aan gebouwen voor grote kachthallen in Primadomus.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

BATEN

	Realisatie 2014	Begroot 2014	Realisatie 2013
	€	€	€
15. Baten uit eigen fondsenwerving			
Donaties	2.052.559	2.653.500	2.448.004
Legaten / nalatenschappen	1.827.852	1.654.000	3.087.446
Adopties particulier	449.412	500.000	482.300
Opbrengst airmiles	377.734	450.000	378.485
Mailingen / acties	254.879	200.000	87.756
Lijfrentescheking	205.555	140.000	168.026
Opbrengst cartridges	79.838	25.000	75.649
Opbrengst mobieltjes	57.541	45.000	52.241
Geoormerkte donaties	47.239	75.000	65.486
Primadomus	28.157	10.000	70.048
Sponsoring in natura	25.000	25.000	25.000
Bedrijfssponsoring alg. / project	1.765	3.500	6.160
Bedrijfsadopties	0	25.000	1.766
Incidentele sponsoring	0	5.000	3.481
	5.407.531	5.811.000	6.951.848
16. Baten uit acties door derden			
Nationale Postcode Loterij	500.000	500.000	500.000
Aandeel acties derden	11.484	50.000	18.002
Overige fondsen	6.544	10.900	42.105
	518.028	560.900	560.107
17. Subsidies			
Ministerie van OCW, dekking exploitatiekosten	1.273.421	1.176.994	1.392.008
Gemeentelijke subsidie	30.951	32.000	190.000
Europese subsidie	55.432	54.000	56.701
	1.359.804	1.262.994	1.638.709
18. Baten uit beleggingen			
Rentebaten	85.456	106.000	107.467
Gerealiseerde winst	0	0	1.096
Gerealiseerd verlies	-1.758	0	-5.853
Ongerealiseerde winst	16.503	0	488
Ongerealiseerd verlies	0	0	-12.727
Ontvangen dividend/rente obligaties	13.458	10.000	25.136
Kosten effecten	0	0	0
Netto beleggingsresultaat	113.659	116.000	115.607

	Realisatie 2014	Begroot 2014	Realisatie 2013
	€	€	€
19. Overige baten			
Bijzondere baten	341.773	0	0
Declaraties verzorgingskosten	243.716	357.520	719.764
Verhuur Blauwe Kantoor	25.828	25.000	25.362
Educatie/lidmaatschappen	20.864	6.200	7.820
Verhuur Viscontistraat / beheerderswoning	3.900	2.400	2.800
Resultaat verkoop artikelen	454	2.500	25.319
Overige baten	69.544	29.400	50.710
	706.079	423.020	831.775

De bijzondere baten bestaan uit twee bedragen € 209.543 is het vrijgevallen bedrag voor opvang van proefdieren. En € 132.230 is een ontvangen bedrag ter compensatie van gemaakte kosten voor een dakreparatie aan het Chimpanseecomplex. In overige baten is onder andere opgenomen een bedrag van € 41.560 aan bedrijfskortingen.

20. LASTEN

	Realisatie 2014	Begroot 2014	Realisatie 2013
	€	€	€
21. Personeelskosten			
Salarissen	3.098.262	3.241.581	2.622.653
Sociale lasten	612.478	677.744	464.597
Pensioenlasten	229.780	264.702	209.070
Overige personeelskosten	599.947	656.449	680.206
	4.540.467	4.840.476	3.976.526
Loonkostensubsidies	-8.652	-7.464	-21.717
	4.531.815	4.833.012	3.954.809
Personeelsleden in aantallen			
Regulier betaalde medewerkers werkzaam in Nederland	97	106	89
Regulier betaalde medewerkers werkzaam buiten Nederland	14	11	11
I/d-regeling	1	1	2
	112	118	102

Personeelsleden in fulltime equivalenten

Regulier betaalde medewerkers werkzaam in Nederland	74	77	69
Regulier betaalde medewerkers werkzaam buiten Nederland	11	10	9
I / d-regeling	1	1	2
	<u>86</u>	<u>88</u>	<u>80</u>

Daarnaast functioneerden in 2014 totaal 210 vrijwilligers (2013: 204).
Dat is ongeveer 47 fulltime equivalenten.

BEZOLDIGING BESTUUR

Naam	David van Gennepe	
Functie	Directeur / bestuurder	
Dienstverband		
Aard (looptijd)	Onbepaald	
Uren	38	
Parttime percentage	95	
Periode	1 januari - 31 december	
Bezoldiging (€)		
Jaarinkomen		
Brutoloon / salaris	61.903	
Vakantiegeld	4.957	
Eindejaarsuitkering	5.156	
Jubileumuitkering	0	
Variabel jaarinkomen	0	
	<u>72.016</u>	
SV lasten (wg deel)	9.445	
Belastbare vergoedingen / bijtellingen	0	
Pensioenlasten (wg deel)	5.413	
Overige beloningen op termijn	0	
Uitkeringen beëindiging dienstverband	0	
Totaal 2014	86.874	
Totaal 2013	75.523	

SPECIFICATIE EN VERDELING KOSTEN NAAR BESTEMMING 2014

BESTEMMING	DOELSTELLING			
	Opvang, verzorging en herplaatsing	Primadomus	Wetgeving & Beleid	Projecten
LASTEN	€	€	€	€
Publiciteit en communicatie	14.929	11.062	497.432	0
Personeelskosten	2.711.382	438.712	497.101	93.206
Opvang en rehabilitatie	421.552	98.205	0	0
Huisvestingskosten	410.859	117.890	75.326	14.124
Kantoor- en algemene kosten	273.460	65.576	50.136	9.400
Kosten Raad van Toezicht				
Afschrijving en rente	1.378.553	371.359	12.708	2.383
Totaal	5.210.734	1.102.804	1.132.702	119.113

Toelichting op kostenverdeling

De kosten van de werkorganisatie worden toegerekend op basis van een verdeelsleutel die is gebaseerd op de tijdsbesteding van contractueel gebonden medewerkers. AAP kiest ervoor deze verdeelsleutel, daar waar kosten niet direct kunnen worden toegewezen, consistent toe te passen op de toerekening van alle kosten.

WERVING BATEN

Eigen fondsen- werving	Acties derden	Beheer en administratie	Realisatie 2014	Begroot 2014	Realisatie 2013
€	€	€	€	€	€
390.715		0	914.137	1.260.101	1.030.256
508.017	13.435	269.963	4.531.815	4.833.012	3.954.809
0	0	0	519.757	538.222	767.750
76.980	2.036	40.908	738.122	579.008	737.184
51.237	1.355	25.378	476.543	555.118	489.582
		1.849	1.849	8.000	20.646
12.987	343	6.901	1.785.234	1.820.764	1.572.742
1.039.935	17.169	344.999	8.967.457	9.594.226	8.572.969

KENGETALLEN

	<u>Realisatie 2014</u>	<u>Begroot 2014</u>	<u>Realisatie 2013</u>
A. Besteed aan doelstelling in procenten van de baten	93,3%	98,9%	73,7%
B. Kosten eigen fondsenwerving in procenten van de baten uit eigen fondsenwerving	19,2%	18,2%	11,4%
C. Kosten beheer en administratie in procenten van de som der lasten	3,8%	4,1%	3,6%
D. Besteed aan doelstelling in procenten van de som der lasten	84,4%	84,3%	86,8%

A. Het kengetal besteed aan de doelstelling in procenten van de baten is lager dan begroot omdat de bestedingen lager zijn dan begroot en dat bij lagere baten dan begroot. In 2014 is dit kengetal hoger dan in 2013 en dat komt doordat in 2013 de baten hoger waren door een incidenteel grote nalatenschap.

B. Het kengetal kosten eigen fondsenwerving in procenten van de baten uit fondsenwerving is hoger dan begroot door achterblijvende baten eigen fondsenwerving terwijl de gemaakte kosten nagenoeg gelijk zijn aan de begrote kosten.

C. De beheer- en administratiekosten worden uitgedrukt als percentage van de totale kosten. Zowel de kosten van beheer en administratie als de totale som der lasten zijn lager dan begroot. Daardoor valt dit kengetal binnen de begroting en binnen de norm van maximaal 5% die AAP hanteert.

D. Het totaal van de bestedingen aan de doelstelling wordt uitgedrukt als percentage van de som der lasten. Totaal besteed aan de doelstelling is € 522.209 lager dan begroot, terwijl de totale som der lasten € 626.769 lager is dan begroot. Daardoor wordt verhoudingsgewijs meer besteed aan de doelstelling.

RESULTAAT SPAAR- EN BELEGGINGSVORMEN

	<u>2014</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>	<u>2010</u>
	€	€	€	€	€
Beleggingen					
Dividend	13.458	25.136	29.963	32.155	29.890
Gerealiseerd koersresultaat	-1.758	-4.757	2.131	20	
Ongerealiseerd koersresultaat	16.503	-12.239	15.295	-9.467	12.888
Bruto beleggingsresultaat	<u>28.203</u>	<u>8.141</u>	<u>47.389</u>	<u>22.708</u>	<u>42.778</u>
Kosten beleggingen	3.064	2.016	1.481	1.239	1.272
Netto beleggingsresultaat	<u>25.139</u>	<u>6.125</u>	<u>45.908</u>	<u>21.469</u>	<u>41.506</u>
Rendement beleggingen					
Gemiddeld rendement per jaar	7,68%	1,23%	6,87%	2,96%	5,66%
Netto resultaat liquide middelen					
spaarrekeningen en deposito's	85.456	107.467	154.918	173.736	165.231
Gemiddelde rendement beleggingen 2010-2014 in %			4,88%		
Gemiddelde rendement beleggingen 2010-2014 in €			€ 28.029		
Gemiddeld netto resultaat liquide middelen 2010-2014 in €			€ 137.362		

VERSCHILLENANALYSE

Toelichting op de balanspositie 2014 versus 2013

Aan de activazijde zien we een stijging van de materiële vaste activa doordat in 2014 de investeringen hoger zijn dan de afschrijvingen.

De financiële vaste activa zijn voornamelijk gedaald door het vrijvallen van staatsobligaties.

De liquide middelen zijn afgenomen met name door investeringen in de gebouwen voor de doelstelling.

De vorderingen zijn afgenomen ten opzichte van 2013 met name door afname van de post nog te ontvangen legaten.

Aan de passivazijde dalen de reserves door het negatieve resultaat van € 862.356 in 2014.

De schulden op korte termijn zijn nagenoeg gelijk gebleven. Er zijn wel onderlinge verschillen ten opzichte van 2013.

Hogere te betalen belastingen door nog af te dragen loonbelasting over november en december 2014 (inclusief belasting over eindejaarsuitkering) alsmede lagere overlopende passiva door een lager saldo vooruitontvangen bedragen.

Toelichting op realisatie 2014 ten opzichte van de begroting 2014

In 2014 zijn de totale baten lager dan begroot. Bij de baten uit eigen fondsenwerving zijn met name de donaties achtergebleven. Dit is maar deels gecompenseerd door hogere opbrengsten uit legaten en nalatenschappen. Ook de baten uit acties door derden zijn lager dan begroot, omdat er minder acties door derden zijn uitgevoerd. De subsidies zijn iets hoger dan begroot omdat meerdere in 2010 en 2011 toegezegde subsidies uiteindelijk ontvangen zijn in 2014. De overige baten zijn hoger dan begroot vanwege bijzondere baten uit hoofde van vrijgevallen gelden voor de opvang van proefdieren ad € 209.543 en omdat een bedrag ad € 132.230 ontvangen is ter compensatie van gemaakte kosten voor een dakreparatie aan het Chimpanseecomplex (in 2012 en 2013).

De lasten zijn over de hele linie lager dan begroot. Met name de bestedingen aan de doelstelling van Wetgeving & Beleid zijn achtergebleven doordat een toegekend projectbudget in de praktijk bijna niet is benut.

Dus door lagere baten dan begroot gecombineerd met minder lasten dan begroot is het resultaat weliswaar € 862.356 negatief, maar minder negatief dan begroot was (€ 1.420.312).

Overschot /tekort

Het tekort in 2014 ad € 862.356 is € 557.956 lager dan begroot (€ 1.420.312).

De afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn:

	€	%
Baten		
Baten uit eigen fondsenwerving	-403.469	-7%
Baten uit acties door derden	-42.872	-8%
Subsidies van overheden	96.810	8%
Baten uit beleggingen	-2.341	-2%
Overige baten	283.059	67%
	<hr/>	
Minder baten dan begroot	-68.813	
Lasten		
Doelstelling Wetgeving & Beleid	414.066	-27%
Kosten beheer en administratie	52.448	-13%
Besteed aan werving baten	52.112	-5%
Doelstelling Primadomus	52.022	-5%
Doelstelling opvang, verzorging en herplaatsing	40.714	-1%
Doelstelling Projecten	15.407	-11%
	<hr/>	
Minder lasten dan begroot	626.769	
	<hr/>	
Per saldo lager tekort dan begroot	<u>557.956</u>	<u>-39%</u>

Kosten

De belangrijkste afwijkingen van de kosten ten opzichte van begroot zijn:

	€	%
Huisvestingskosten hoger dan begroot	159.114	27,5%
Publiciteit en communicatie lager dan begroot	-345.964	-27,5%
Personeelskosten lager dan begroot	-301.198	-6,2%
Kantoor- en algemene kosten lager dan begroot	-78.575	-14,2%
Opvang en herplaatsing lager dan begroot	-18.465	-3,4%
Afschrijving en rente lager dan begroot	-35.530	-2,0%
Kosten Raad van Toezicht lager dan begroot	-6.151	-76,9%
	<hr/>	
Per saldo lager	<u>-626.769</u>	<u>-6,5%</u>

De kosten zijn per saldo € 626.769 lager dan begroot.

Alle kosten zijn in realiteit lager dan begroot, behalve de huisvestingskosten. Er zijn hogere kosten gemaakt voor onderhoud op de apen-eilanden en het chimpansee-complex, het baggeren van de sloten en schilderwerk.

Toelichting op het kasstroomoverzicht 2014

De kasstroom uit operationele activiteiten is hoger dan begroot door lagere betalingen aan leveranciers en werknemers.

De kasstroom uit investeringsactiviteiten is lager dan begroot, doordat geplande investeringen in 2014 zijn vertraagd en in 2015 afgerond zullen worden. Dit betreft met name de bouw van verblijven van grote katachtigen.

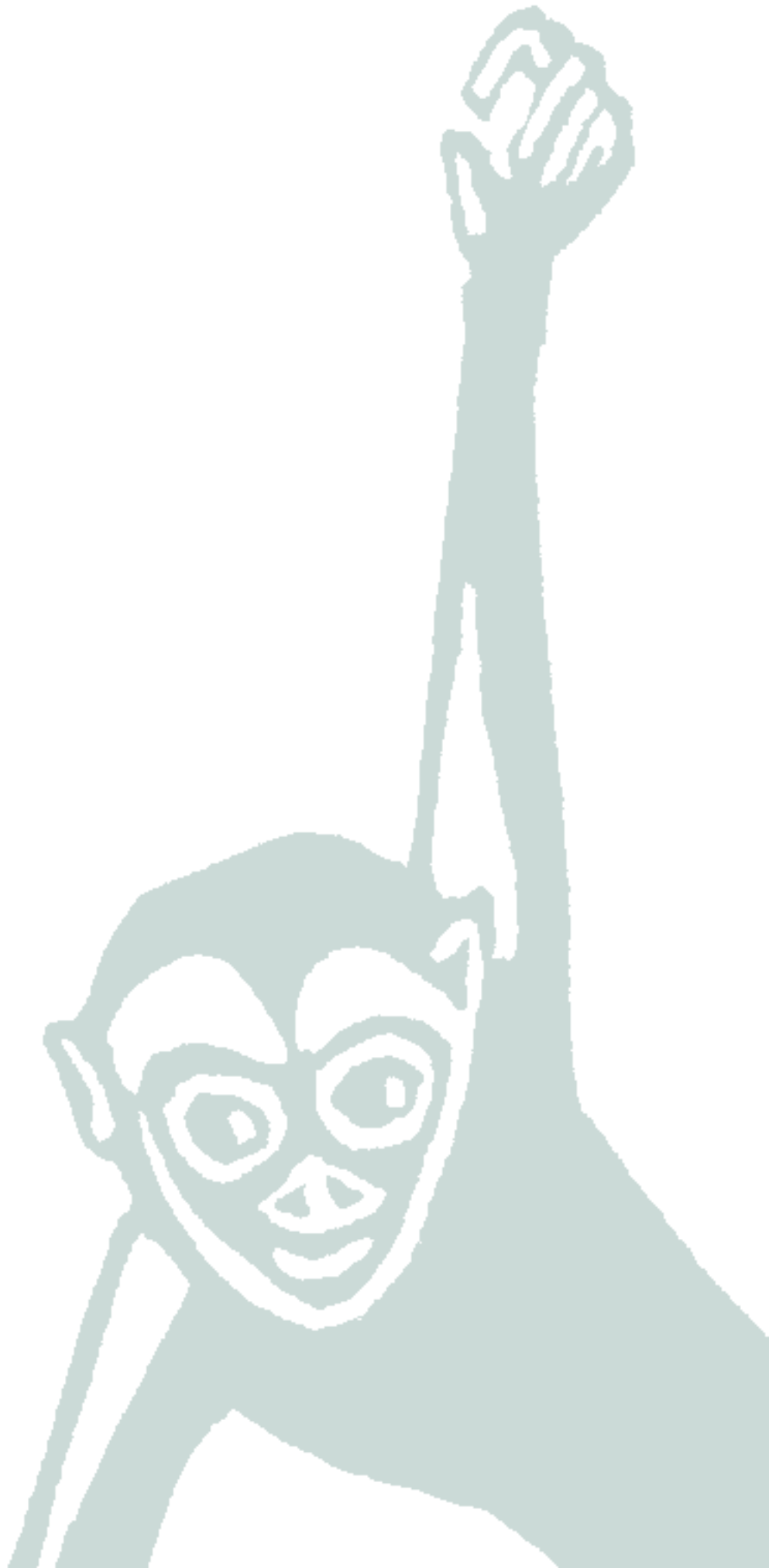
De netto kasstroom is met name negatief door de investeringen die gedaan zijn, met een dalend saldo van de liquide middelen ten opzichte van 2013 tot gevolg.

Almere, 24 maart 2015

*Directeur / bestuurder
D.R.O. van Gennep*

Stichting AAP
Kemphaanpad 1
1358 AC Almere

OVERIGE GEGEVENS

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2014 van Stichting AAP te Almere gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2014 en de staat van baten en lasten over 2014 en de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

VERANTWOORDELIJKHEID VAN HET BESTUUR

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met Richtlijn 650 voor fondsenwervende instellingen van de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

VERANTWOORDELIJKHEID VAN DE ACCOUNTANT

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de

accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

OOORDEEL

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting AAP per 31 december 2014 en van het resultaat over 2014 in overeenstemming met Richtlijn 650 voor fondsenwervende instellingen van de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving.

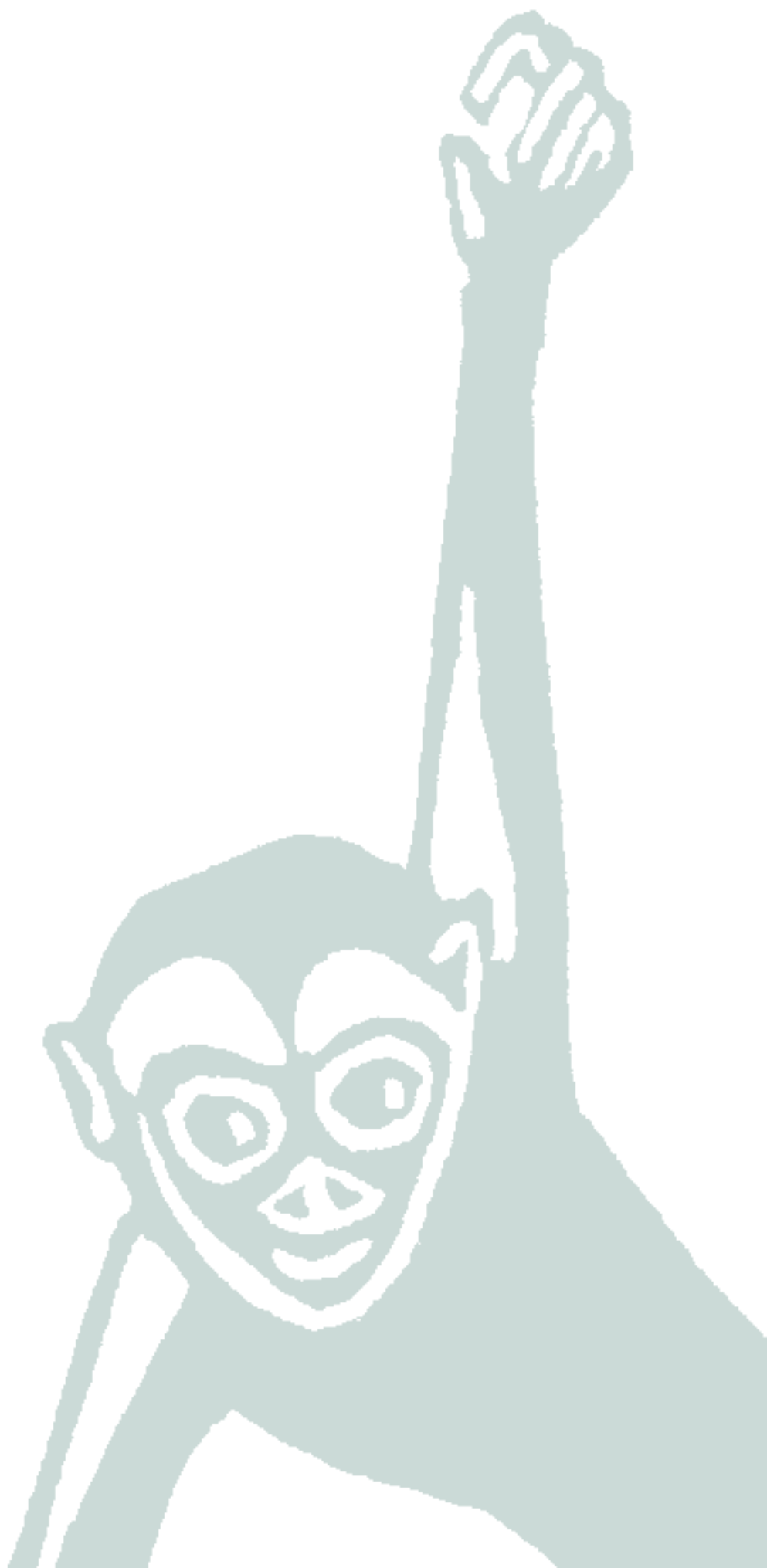
Utrecht, 24 maart 2015

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door J.L. Sebel RA

EXPLOITATIEBEGROTING 2015

EXPLOITATIEBEGROTING 2015

	Begroting 2015	Realisatie 2014
	€	€
BATEN		
Baten uit eigen fondsenwerving	5.843.300	5.407.531
Baten uit acties door derden	510.500	518.028
Subsidies van overheden	1.177.672	1.359.804
Baten uit beleggingen	64.788	113.659
Overige baten	186.750	706.079
Som van de baten	7.783.010	8.105.101
LASTEN		
Besteed aan doelstellingen		
Doelstelling opvang, verzorging en herplaatsing	5.197.522	5.210.734
Primadomus	1.426.108	1.102.804
Wetgeving & Beleid	1.538.373	1.132.702
Projecten	133.021	119.113
	8.295.024	7.565.353
Besteed aan werving baten		
Kosten eigen fondsenwerving	894.960	1.039.935
Kosten acties derden	33.752	17.170
	928.712	1.057.105
Beheer en administratie		
Kosten beheer en administratie	341.134	344.999
Som der lasten	9.564.870	8.967.457
Resultaat	-1.781.860	-862.356

De begroting 2015 is opgesteld met een resultaat dat € 142.140 positiever is dan de kaders van het vastgestelde financiële Lange Termijn Plan 2015-2019 (LTP) aangaven, namelijk € 1.924.000 negatief.

In 2015 is voor een bedrag van € 418.000 aan investeringen aan bedrijfsmiddelen voorzien (onder andere nieuw kantoor in Primadomus). In gebouwen voor de doelstelling wordt voor een bedrag van € 1,1 miljoen geïnvesteerd. Dit betreft o.a. de bouw van dierverblijven voor de opvang van grote katachtigen in Primadomus.

In de begroting 2015 is financieel geen rekening gehouden met de toezegging van de Nationale Postcode Loterij per 26 januari 2015 voor een projectgift van € 1.456.250 ter besteding aan gebouwen voor grote katachtigen in Primadomus.

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEBEGROTING 2015

	Begroting 2015	Realisatie 2014
	€	€
BATEN		
<i>Baten uit eigen fondsenwerving</i>		
Donaties	2.176.000	2.052.559
Legaten / nalatenschappen	1.736.000	1.827.852
Adopties particulier	433.500	449.412
Opbrengst airmiles	340.000	377.734
Mailingen / acties	327.900	254.879
Lijfrentescheking	246.400	205.555
Opbrengst cartridges	84.000	79.838
Opbrengst mobieltjes	56.000	57.541
Geormerkte donaties	53.500	47.239
Primadomus	350.000	28.157
Sponsoring in natura	25.000	25.000
Bedrijfssponsoring	15.000	1.765
Bedrijfsadopties	0	0
Incidentele sponsoring	0	0
	5.843.300	5.407.531
<i>Baten uit acties door derden</i>		
Nationale Postcode Loterij	500.000	500.000
Aandeel acties derden	10.000	11.484
Overige fondsen	500	6.544
	510.500	518.028
<i>Subsidies van overheden</i>		
Ministerie van OCW, dekking exploitatiekosten	1.099.672	1.273.421
Gemeentelijke subsidie	10.000	30.951
Europese subsidie	68.000	55.432
	1.177.672	1.359.804
<i>Baten uit beleggingen</i>		
Rentebaten	56.100	85.456
Resultaat beleggingen	8.688	28.203
	64.788	113.659
<i>Overige baten</i>		
Bijzondere baten	0	341.773
Declaraties verzorgingskosten	83.000	243.716
Verhuur Blauwe Kantoor	25.000	25.828
Educatie / lidmaatschappen	34.000	20.864
Verhuur Viscontistraat / beheerderswoning	1.000	3.900
Resultaat verkoop artikelen	25.000	454
Overige baten	18.750	69.544
	186.750	706.079

SPECIFICATIE EN VERDELING KOSTEN NAAR BESTEMMING BEGROTING 2015

LASTEN	DOELSTELLING			
	Opvang, verzorging en herplaatsing €	Primadomus €	Wetgeving & Beleid €	Projecten €
Publiciteit en communicatie	28.453	22.550	738.333	
Personeelskosten	2.782.153	603.980	645.099	107.259
Opvang en rehabilitatie	430.285	160.864		
Huisvestingskosten	309.491	100.542	71.762	11.932
Kantoor- en algemene kosten	263.188	74.007	61.026	10.147
Kosten Raad van Toezicht				
Afschrijving en rente	1.383.952	464.165	22.153	3.683
Totaal	5.197.522	1.426.108	1.538.373	133.021

WERVING BATEN

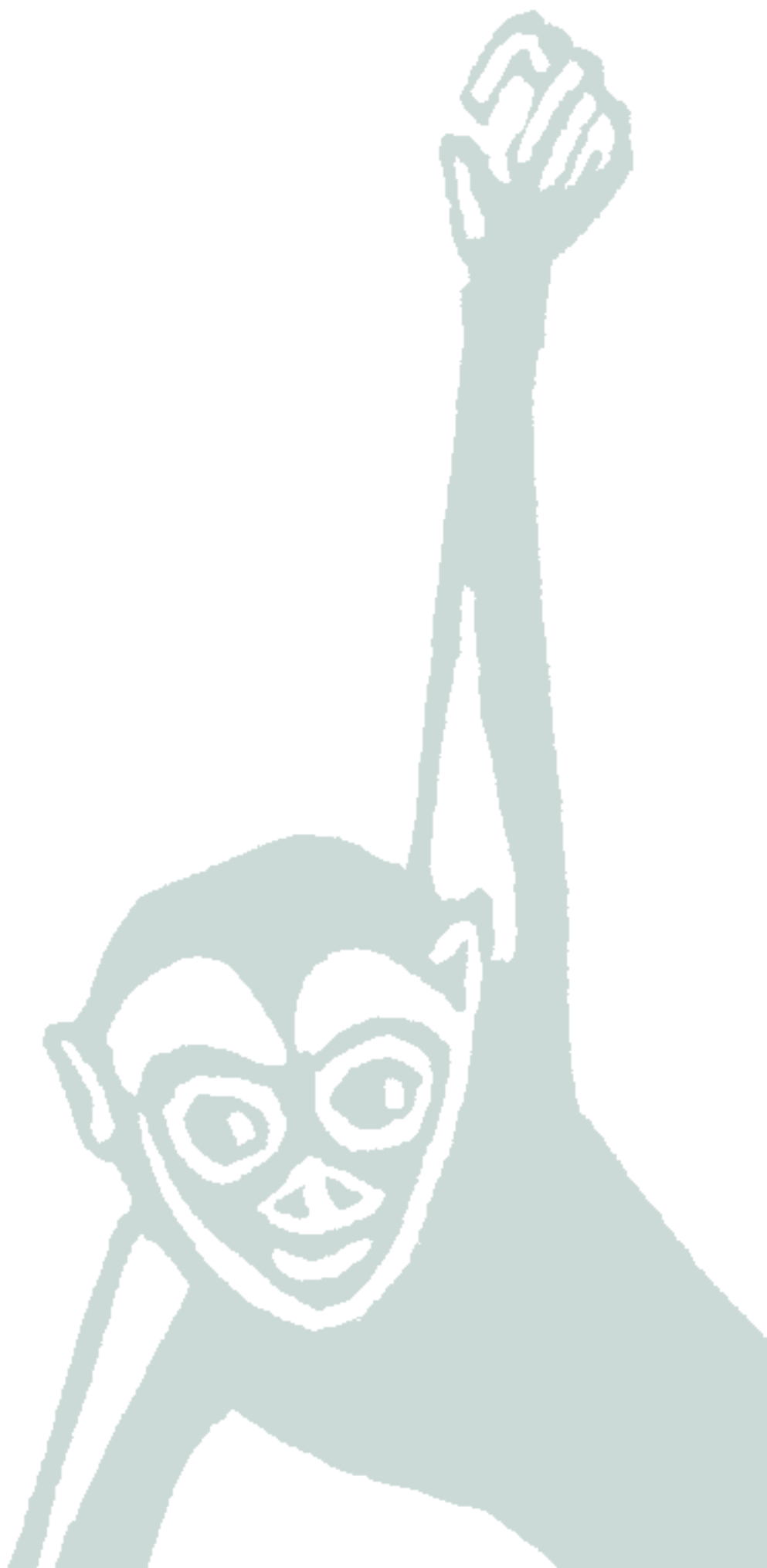
Eigen fondsen- werving	Acties derden	Beheer en administratie	Begroot 2015	Realisatie 2014
€	€	€	€	€
380.040			1.169.375	914.137
415.197	27.215	275.068	4.855.974	4.531.815
			591.149	519.757
46.187	3.027	30.599	573.540	738.122
39.277	2.575	21.021	471.240	476.543
		5.000	5.000	1.849
14.258	935	9.446	1.898.592	1.785.234
<u>894.960</u>	<u>33.752</u>	<u>341.134</u>	<u>9.564.870</u>	<u>8.967.457</u>

MEERJAREN OVERZICHT

BALANS (x € 1.000)	Begroting 31-12-2019	Begroting 31-12-2018	Begroting 31-12-2017	Begroting 31-12-2016	Begroting 31-12-2015
Vaste activa	5.820	7.675	8.996	10.719	12.249
Vlottende activa	11.890	10.361	9.566	8.887	9.114
Totaal activa	17.710	18.036	18.562	19.606	21.363
Continuïteitsreserve	12.279	11.372	10.703	10.190	9.801
Bestemmingsreserve	0	0	0	0	500
Reserve financiering activa doelstelling	4.975	6.088	7.202	8.670	10.180
Totaal vermogen	17.254	17.460	17.905	18.860	20.481
Schulden lange termijn	0	0	0	0	0
Schulden korte termijn	456	576	657	746	882
Totaal passiva	17.710	18.036	18.562	19.606	21.363
STAAT VAN BATEN EN LASTEN (x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2018	Begroting 2017	Begroting 2016	Begroting 2015
Baten					
Baten uit eigen fondsenwerving	8.030	7.633	7.265	6.685	6.258
Baten uit acties door derden	550	550	560	560	565
Subsidies van overheden	1.147	1.106	1.115	1.162	1.169
Baten uit beleggingen	86	78	73	73	78
Overige baten	137	139	164	170	157
	9.950	9.506	9.177	8.650	8.227
Lasten					
Besteed aan doelstellingen	8.300	8.140	8.356	8.530	8.499
Besteed aan werving baten	1.345	1.315	1.291	1.276	1.175
Kosten beheer en administratie	510	497	486	465	477
	10.155	9.952	10.133	10.271	10.151
Resultaat	-205	-446	-956	-1.621	-1.924
Besteed aan doelstelling als % van de baten	83,4%	85,6%	91,1%	98,6%	103,3%
Kosten eigen fondsenwerving als % van de baten eigen fondsenwerving	16,0%	16,5%	17,0%	18,3%	17,9%
Kosten beheer en administratie als % van de som der kosten	5,0%	5,0%	4,8%	4,5%	4,7%
Besteed aan doelstelling als % totale kosten	81,7%	81,8%	82,5%	83,0%	83,7%

BALANS (x € 1.000)	Actueel 31-12-2014	Actueel 31-12-2013	Actueel 31-12-2012	Actueel 31-12-2011	Actueel 31-12-2010
Vaste activa	13.141	12.904	11.317	10.650	11.442
Vlottende activa	10.881	11.993	12.828	11.897	8.821
Totaal activa	24.022	24.897	24.145	22.547	20.263
Continuïteitsreserve	10.070	8.952	5.233	4.368	2.823
Bestemmingsreserve	2.070	4.306	8.493	8.749	7.858
Reserve financiering activa doelstelling	10.824	10.568	8.575	7.645	8.575
Totaal vermogen	22.964	23.826	22.301	20.762	19.256
Schulden lange termijn	0	0	0	0	0
Schulden korte termijn	1.058	1.071	1.844	1.785	1.007
Totaal passiva	24.022	24.897	24.145	22.547	20.263
STAAT VAN BATEN EN LASTEN (x € 1.000)	Actueel 2014	Actueel 2013	Actueel 2012	Actueel 2011	Actueel 2010
Baten					
Baten uit eigen fondsenwerving	5.407	6.952	5.829	5.923	5.465
Baten uit acties door derden	518	560	524	595	534
Subsidies van overheden	1.360	1.639	1.337	1.274	1.197
Baten uit beleggingen	114	115	202	196	208
Overige baten	706	832	927	131	146
	8.105	10.098	8.819	8.119	7.550
Lasten					
Besteed aan doelstellingen	7.565	7.438	6.106	5.466	5.186
Besteed aan werving baten	1.057	825	866	861	710
Kosten beheer en administratie	345	310	309	286	243
	8.967	8.573	7.281	6.613	6.139
Resultaat	-862	1.525	1.539	1.506	1.411
Besteed aan doelstelling als % van de baten	93,3%	73,7%	69,2%	67,3%	68,7%
Kosten eigen fondsenwerving als % van de baten eigen fondsenwerving	19,2%	11,9%	14,2%	13,9%	13,2%
Kosten beheer en administratie als % van de som der kosten	3,8%	3,6%	4,2%	4,3%	4,0%
Besteed aan doelstelling als % van totale kosten	84,4%	86,8%	83,9%	82,7%	84,5%

KASSTROOMOVERZICHT (x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2018	Begroting 2017	Begroting 2016	Begroting 2015
Kasstroom uit operationele activiteiten	970	795	679	273	-68
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	559	0	0	-500	-478
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	0	0	0	43
Netto kasstroom	1.529	795	679	-227	-503
Saldo liquide middelen primo	7.861	7.066	6.387	6.614	7.117
Saldo liquide middelen ultimo	9.390	7.861	7.066	6.387	6.614

Toelichting op de meerjarenraming

De meerjarenraming is geactualiseerd tot en met 2019. In deze meerjarenraming zijn enkele investeringen in Primadomus voorzien, zoals de bouw van verblijven voor grote katachtigen en een nieuw centraal kantoor. Er zijn geen nieuwe investeringen in gebouwen in Almere voorzien in deze planperiode.

KASSTROOMOVERZICHT

(x € 1.000)

	Actueel 2014	Actueel 2013	Actueel 2012	Actueel 2011	Actueel 2010
Kasstroom uit operationele activiteiten	1.175	1.403	3.052	3.478	2.576
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-2.102	-3.422	-2.105	-637	-790
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	93	236	103	10	-201
Netto kasstroom	<u>-834</u>	<u>-1.784</u>	<u>1.051</u>	<u>2.851</u>	<u>1.585</u>
Saldo liquide middelen primo	9.598	11.382	10.331	7.480	5.895
Saldo liquide middelen ultimo	<u>8.764</u>	<u>9.598</u>	<u>11.382</u>	<u>10.331</u>	<u>7.480</u>

UITLEG VAN TERMEN EN BEGRIPPEN

BALAI-richtlijn: Europese veterinaire richtlijn 92/65/EEC.

BPRC: Biomedical Primate Research Centre; een Nederlands onderzoekscentrum waar vrijwel uitsluitend onderzoek gedaan wordt met primaten als proefdier. Stond in 2006 zijn geïnfecteerde chimpansees af aan AAP nadat het gebruik van mensapen voor dierproeven in Nederland verboden werd.

Chimpanseecomplex Almere: dit in 2006 geopende centrum voor chimpansees bestaat uit drie gedeelten: de Special Care Unit voor de groep geïnfecteerde BPRC-chimpansees, een resocialisatie-eenheid voor gezonde/niet-geïnfecteerde chimpansees die nog niet in staat zijn sociaal te leven, en een quarantaineafdeling waar de nieuwe dieren ten minste drie maanden afgezonderd worden.

CITES: The Convention on International Trade in Endangered Species, ook bekend onder de naam De Conventie van Washington. Dit verdrag regelt en bevordert de duurzame handel in planten en dieren en hun producten.

De Dierencoalitie, voorheen Coalitie Red de Gezondheids- en Welzijnswet voor Dieren (Gwwd): in 2006 dreigde onder toenmalig minister Veerman de in 1993 ingevoerde Gwwd opgenomen te worden in een alomvattende wet die vooral de commerciële kant van de dierhouderij waarborgt. Deze ontwikkeling werd door verschillende organisaties als dermate bedreigend beschouwd, dat succesvol samengewerkt werd om het tij te keren.

HIER: een groot Nederlands samenwerkingsverband bestaande uit organisaties die alle beneficiënt zijn van de Nationale Postcode Loterij welke als gezamenlijk doel hebben het klimaatprobleem aan te pakken.

KPI: Key Prestatie Indicatoren.

Positieflijst: een lijst waarop staat welke dieren mogen worden gehouden, dieren die er niet op staan mogen automatisch niet worden gehouden.

Verzorgingspunten: weegfactor die betrekking heeft op de totale verzorging die een diersoort nodig heeft.